

לוי מעשה שהיה כך היה פלוגי אלומי רחוקו דיה סיה לו אע מחשתי
 ראשונה שמהם אחר כך כשא אשח אלומה גם כן וכחז לה
 שער כתובתה נדפס שטרי כתיבה הכהונה דכחז בן להחפצתו כמי וכוונתי
 גם הכנה עונה החפצי הכהוב שאם ישער צחי אשחו זין צאע זין בלא זע
 שתטול היא כל הכחז צטער הכחונה כר וכוונתי עם אשחו הלך יחדי להחבור
 צמקום אחר והיה צימו כאשר הוא צד אשחו עם כל נכסיו זולתי המעשר
 שהולך עמו וזין זה חס כפער הארע שהיה לו מחשבו ראשונה . ונס הוא כפער
 צמקום אשר הלך להחבור ושם היה לפני מותו . חס ל' הלאה . עוד לה שלא
 ומחיו שילי ליצם את אשחו היה מורה לתת כל ספריו ומלבושיו והמזבזות שהיו
 חייבים לו עם צמקום תחזותו וחס כך וכך . עוד אחר שאם שום אי ומחיו לא
 ילה ליצם לאשחו מעכשו היה עושה אותו קדש לפדיון שצויים כר עוד אחר
 שאם לא ייצם אחר מחיו שיהיו להם ק' לנצים שלא לעקור תורת יהושע . עוד
 היה שכל הלווא שהיה לו עם צמקום תחזותו ימקד לאשחו לכתובתה עד כאן .
 וכפער מחיו החולי וחי לרבנן ולכל ישראל עקב . ושומעי הלאה קיימו תורתו
 והציאו הלווא ונחזותו ציד האלומה והיא זכרה אותו לאשר ישר צעיריה בלי
 שרות היצם גם זכרה קלה מהככסי שהיח צעלה צביתו ככשוע . והיצם טוען
 לפני ציה דין שהוא רולה ליצם . ולכן שיליאו כל הנכסים ומחיו יד היצונה
 הן ככסי הצעל הן ככסי הרוכיהה כי צבלם הוא זוכה לדעתו קודם שהיה תחבר
 אוחם ולא ימלא אחר כך זכותו . ואם לא ירלו ציל לתתם צירו שישומו אוחם ציד
 שליט כאוון ועוד רולה ליותר עמה שהיא תחבר לפדות כל הנכסים מיד השליט
 והיצונה אומרה שאינה רולה להחיים . ותבנע לבוק היצם לחלי' וליתן לה
 כהונה משלם : דמלות חליה קדומה ועוד מעוכה אחרת זהו פרטו וגופו
 של דבר . זך ונצר ועליו הטיב המדבר . מאן דהוא גבר . ומצדי צר . פת
 הדראה או קצר צמקוד לפני דמותו מאי דגמיר וקצר ועל כבוד תורתם ומשא הדבר
 לזרות ולהצר :

תורת

אחת היחה צפיתו מיוי עולם ושכים קדמויות . צהיות רוח יי
 נוסקה צניה ועקדטו : וקר הקבלה האומית ערם יכנה צהיכל
 יי עם ישצו כסאות להספטו מפייהם חלל תורה צרה מחייה וכל אומה טהורה
 והן הן הדברים שניתנו למשה צסיי אונסם אחר כן לקנה חרנן מקדש ואורן
 גלוהטו וצבונותיו כדלדלה הקבלה תחד פלאים כמאמר הנביא ופירושם זכונם
 לצרכה עליו שלא נמלאה הלכה פסוקה . ועם זה ענה צבדון שלפניו כי רבו כמו
 רבו סגרות הפוסקים ודעותם הן צפסק הרין ילא מהגמרא הן צחקרי שהחוקט
 עליו מפי הגאונים חדשים גם ישכים ראשונים ואחרונים . אבל לא מפני זה נעללו
 שערי החסונה ופסק הד' זין הכחות לזכות או לחובה : כי אף כי רבו צבדות
 הפוסקים הלא הם זיל הוחזו דרך ישרה מייסדת עיפ החורה צמה שאמרה אחרי
 רבים וכו' . ולכן נפסקו הרין על פי הרבים צחכמה וצמוכן זין לקולא זין
 לחומרא אונסם צבלא יהיה צו כח להכריע מיי הם הגדולים והרבי
 ויהי הפסק אללנו על מיי רחוי לקמוך אז נחפס דרך החומרא . אם הפסק
 יהיה ענין איסור ופסקו הרין על פי המחמירים . וצפסק מועון נעייירו צחקטו
 דכלל גדול אמרו המוליא מחזירו עליו הראיה . ועל פי אלו העיקרים הנכ
 צא בקולר דעתי לצרר מה שראוי לתפוס לענין מעשה צבדון שלפניו ואחיקת
 אה יד יצו . ולהיות היצם הא' הדר פה שילויקי יחיד מחפלל צקאל הקידוש
 אשר משא עבודתם עלי אשר לקנה זה אולי אכשים יחשצו עלי מחשבות יחפאלו
 דברים לאי כי דבר צדן הזה הם מליש חפץ ומחפס זכות היצם . לא כפוסק
 הרין לחומרו . לכן הסכונתי ועוד צעיתי לצקוד אופן דברי זה כליש הנהפך
 צכות האלומה ואחיקור על כל העצות שאפשר להיות צבטש שלפניו אשר
 צהיותן כלן אומה כפי הרין או רובן או אחת מהן לפחות הרין עם האלומה ואחר כך
 אשונה ארעה אותן אחת לאחת ואבאר לפיד חיד מוכח והכרח הרין לא אוכל להחזיק
 אה יד צבוס אחד מהם ולפסקו הרין על פיהן זולתי צאחוכה ואוחה לצדה אקח
 אלי כי היא ישרה צעיתי :

ואקדים

ואומר כנר נודע ואפי' לדרדקי דבי רב מחלוקה הפוסקים
 אס מלות יצום קדומה או מלות חליה קדומה :
 רצ היא מחלוקה יש'ה זין ההנלים והאוננים וזין רבנן צברי הסולן פער
 סגורלי צבני ז' ישיבה שוחן תורה ילאה ליקר גם
 נדע לכל מחלוקות אחרת שיש זין קלה הפוסקים
 והם כח הקוצרים מלות חליה קדומה כי יש מהם אוננים מלות
 חליה קדומה וטיפין עליה מפילו צפויים כשהיצם לא ילה לחלון והיצונה
 חתן אונתלאה לצבריה ויש חתן אוננים דהאמה הוא שטנת חליה קדומה
 אבל איך כושין עליה כלל אפי' צמילי אס לא לפקולות או לצעלי מועין או לצדדים
 הנלה מייצונה צחי צעלה כר . ועל פי זה אומר כי רחוי לחקור ראשונה אס
 אפסי לקיים כפי הרין לפעין מעשה סגרה הפוסקים שאומר מלת חליה
 קדומה וטכופין עליה שאם היה אפשר כן נראה ודאי שהרין עם האלומה
 ואף אס הרין יחייב שאין ליצונה כלל מכתובתה וכדווי' ותוספתה עד שחמלון .
 עם כל זה כיון שהיצם לפירו ככפז על החליה ועוד יתן כהונה ואף על פי
 שהיצם שהוא לפירו הוא הקצן אפי' הכי שהיו מלה לא שהין :

עוד

שהיה רחוי לחקור ולדעת שאף על פי שלא יהיה רחוי לחפוט
 לענין מעשה סגרה האומרי שכופין על החליה להיותה סגרי
 יחד הכי מילי צפאל יצונות . אבל ציבונה שלפניו יש לחוש ולא מלה שהיה
 זקנה דבריהא שלמה היא זקנה ועקרות חוללת ומתצונות . וכחנה הרייף
 ספיל וכל הפוסקים פסקו כן . וכן הקור אצן היצו סוף סימן קצ"ב . אבל
 מלה אחר יש לחוש ציבונת שלפניו והוא כיון שחזו סני אכשה והרי היא
 קטלנית לדעת רבי שהלכה כמותו וליהם רחויים להנשא אס כן אפשר לומר
 שלדעת

הוא אונסא ומסנת דייצ' ליה כך וכך ובעיל ליה מדעות וכו' ונחל חיה
 לבו רשחא לכחז ציטול מדעת אלל כל חיכה לחייה לאויק צמילי לאו
 כלום וכי היכל דצמקין לדיעו אונסא צמקין לדיעו היכי מחליה דהי אכס
 ליי לצמילי שהיה מדעת לדיעו ולכחז ציטול מדעת לא מהי דלולא אונסא
 סיה דחי לאו דחודי ליה סיה מועני ליה ולחמריה לטחור ואפילו קרן לא מהי
 עד דחתי צמרא דקליה לאונסא מוחזת כך וכך ואפילו אי כחז ליה צמרא
 אחרינה צעי לפדוסי ציה . ורבי' סחי וכר עיכ . והסתי אס פירוש מה סכנה
 אי כחז ליה צמרא אחרינה דחי' לומר צמרא מוכר אחר הרי הוא וצואר צדרי
 הגלון כפי פירושך אס צמקין ואפילו אס פי' צמרי אחרינה רולה לומר סכנה
 ציבול המודעת צמרא צמרי עלמו ולא כחז אותו צמקין צמרא המוכר ה' וכמיש
 למעלה דלונכח צמרא ציטול מדעת לא מהי עם כל זה כל דברי צעל
 העשור הראשונים הם כשקתלק האונס מכל וכל ואיכא צמרא הוכחה צפי
 דכחזטל ולדברי הגלון ליכא הוכחה כלל דעאן מוכח אס השמיר מוכר ה' ככחז
 צרלון המוכר אחר שנקתלק האונס או צאונס שאקרה על כך . וקשר המוקח
 אינו צדי לראות צו כל הלשון להצין כוחו צשלימות אונסם מה שלצי אומר לי
 הוא שלדעת הגלון גם כשיכתוב שער המוכר צ' לריך שיהציר צו שנקתלק
 האונס צכל . צלשון שהנתקת אמה כחי' כקתלק צכל צלל ויו וצפסק שיש
 לי כחי' וכקתלק צואו מרי קלה על מה סכחצתי מיינ כראה
 ועלי צבושא שלפניו שאין הוכחה צמקרי ה' סכחצתי צמקרי צרלוטו צלי
 אונס כיון שעדין לא נקתלק האונס ואס כן הוא פטור מלצד מה סכחצתי
 למעלה טעמים שאיל שהיה כח השמיר חוצ גדול וכח הפירעון צפועל ועלה
 ציינו אס כן שאין לחייב לשמעון ומקום לד' ומה' לדין סכחצתי האונס יס
 לי ספק א' צמיליות הענין צבושא שלפניו ואס כתביר אונתו שהוא כפי
 סכחצתי אפשר שיתן סדיו לחייב לשמעון מלוד צמקרי ה' הוא סכחי מה סכחתי
 צמקרי ה' נראה שהריון של אוחה שהנה היה הרבה מלה מנה שאמר שמעון
 שכן כחזו עם ורחיון תחבר נחלה צכך מחלקו ואחר שידע שייגע לו מהסנה
 תחבר חלקו כפלי כפלי וכר אס זה הלשון לאו פדומי מילי הוא וגם לא
 הוי שופרא דשמרא קטלה הקוסר לבלק מעל שמעון כל ערעורי רחובן ולכן
 כחז זה כדי לכחז אחר כך ומחל כל מה וכו' אלא שיוכל להחצר שריוח
 סיה דרבי רחובן הכחז צמקרי יס לי ספק אס יהיה שמעון פטור כי יס
 טעם לחייבו ולווי צצרלוטו הגמרי כחחייב צאותו הקך דעניד איכיש דצין
 דכיה ומפני שהיה לו ספק שמה לא יכנה צדן צמקרי שהוסתה שאולי לא
 תועיל לו מודעתו שסגרי ויחיי' אס כן צפק מענה הרבה לראונן ה'ים עם
 עלמו וכחחיי' וכשצע צרלוטי להח לראונן אותו הקך המועט ואס כל זה דעתי
 הקלרה נועה לשלא לחייב לשמעון אפילו מה הלך והטעם הוא שכיון סכחז
 צמקרי זה המוצ הוא מתיחצ שמעני' לראונן שחפ' . מהחלק שיש לו צמחמות
 וכפי האונה איני שחפז ואין לו חלק צשוהפות שהרי השמיר הוא צבל מוכח
 סמנדעא ה' אס כן גם הסוד סכחצתי מוחזת שהוסתה הוא צבל' ואמר ליה
 דהודלא צבל דין כעאה עדים דמי וחר שמעון צעלמו אמי' צמקרי הוא על רחובן
 סטור שחפס שאם הייב יודעי' דהיה מודע צזה צרלוטי או הודלא סיה
 סודלה אלל כיון שעדין לא נקתלק האונס לריך ציור שודלי' אחר צרלוטי הרי
 אי אפשר להחצר דמעני' ציה כחז צמקרי סכחצתי צרלוטו הגמיר דברי
 סעדים אס שמעון כן מפיו אלל אי אפשר להם לדעת מה צלצו שאף על פי
 שיערלל הם צרי נציאים אינם נציאים ואין אדם יודע מה צלצו של ציורו ואס
 כן אי' כח צידיטו לפייצ לשמעון : גם הראיה שהצאה לחייבו צמקרי ה' מההיה
 דפי' שצונה דייינין ופי' הכיתב אינה ענין לכושא שלפניו כלל דדוקי החס הרין
 צעל השמיר ומסו ומגו כדחיה החס משיכ צבושא שלפניו . כלל הדבר שלעיד
 גיאה הרין צ' השמרה שיה וצפויים שמעון פטור וכתל' כמו סכחצתי שהאונס
 הוא ודאי ומפורסם וקלא נקתלק גם צענה כתיבה השני' ה' וכתל' אחר גם
 כן שאוחו המוקים סיה קריב לטכר רחוק להפקד שאם סיה קרוב להפקד כמו
 לטכר יס מוקים לטכר ולומר דלא כחן דבר שמעון לראונן כיון שהיה עומד
 להפקד כמו לטכר ואין דינו כדיון מחנה וגם סכחז צמקרי לשון מחנה לא
 חייינין לטכר אס אונת הדבר דלא רחוי מחנה : וגם אס יהיה המוקים הוא יוכר
 קרוב לטכר מעט ולהפך מוכער הדבר צענה שמעון כי מיי יודע אס סיה צא
 הפקר צמקום הוא ספיה מוקח המודעא והיה רחוי לו להודיע המודעא צבד
 לצינו דין סמוך לנסיחתו אוחה לצעור שהיה לעדה שאף אס ימקד צמקום שלא
 יקח דבר מההפקד ומלונן ועכ"ז לענין הרין נראה שהוא פטור גם צמקרי ה'
 ועוד צפי מלין לצר צמקין אס והוא על דבר השמיר ה' שמיר שחוסתה יקרא
 או שמיר מחנה אס כפי הרין הוא קיים או לא ומנעתי עלמי כי לא כשאלתי
 על כך גם כי לפחות מוכח הצעונה ששצענו צ' הכחות מחוייצי' הם לקיימו אס
 סיה צרלוטו אה זה רחוי וכחון אל לצי לכחז צזה הרין צלי ארבינות ורלויות
 כי לדעתי הן גלוי' . ומה שהוקשה צעיתי הוא שלא סכחצתי דעתי לדעתך .
 והאונה היימי ספן מלה להסכחצתי והשחלתי צכך צכל מאודי ולא עלה צידי .
 יד ימין ה' חסיה צצורך וצחלמדיים יצה צבולך ככפסך סכחצתי והמטולה ונפסי
 אי המועון לעמך יעסן ייעלם כלמה צצורן מחנים כי ירחם סרצות ציה
 מוקד-ט' קציב :

סעתי לוי כחחיי' יעקב ה' חציב זלליה :
פרמב"ם הלכות טבנה פכ"ב . סענדה רביה צצנה חייב
 וכי דברי הרב צעל עגיד ומנה נראה שאינם
 כיכ ומצודים צלשון הרב שהרי כתב צברי המקוונות צלשון אחר
 אין סוחמין קצ' . ולכן נראה לי שמה שחדש הרב צכאן ה'י
 שאקור להערים צמחיות קצ' צמון ואחר סודלה להלכיש וכפי
 מה סכחז למעלה סיה מוחי ואונסם מועטם בצרה שומן אחר
 שמה וצעשה ומוס סולל וורס אקור :
 הלכה יי' וספן
 לה סר דין קצ'
 שפיק סכחצתי
 ופי' דכחחיי' י'
 חיה ליני דעתי
 וצפי' ה' דעתי
 ככר דרבי פי סר
 העשירי סן

המוד נס' קעים - וכו' לא מרד' מעשה כיון שאין חלוק כלל בקטלנית לענין היצום משאר נשים אם כן אין זכות לאלמנה האזה לענין העומן וכו' הכל' והלשון שכתבנו למעלה נס' הרמזים ז"ל כל יצמה שדינה שמתחלף וכו' אינו ענין צדקן שלפנינו כי זאת ראויה ליצום כשאר נס' ואם כן אין מעט רחיה כלל ואם יש רח' מעט לכתם יצונו שנוטלת כחותן אפילו קודם חליה למיד מחיק או לא יתבאר בחלק הגז מיד צמיה :

החלק

הג' צביאור אם יש זכות לאלמנה לענין העומן והסתובל כתובתה מל' אחר והוא שכאשר שאף על פי שאין כופין על החליה כופי' על פרעין כתובה למיד מחיק כו' ככח' ללעיד שאין לה זכות כלל וכדי לבאר זה לא רחיה להכתיב עלמי צדברים דחוקים דקים דחוקים מערכי' להלך בגדולות ופלאו' מוכי' והוא צביאור עם איזו כה רחוי להנחי' דרין ולהכריע האם עם כה האומרים מותר יצום קודמת או עם האומר מחיק כי מ' כמותי נס' שכתב למיד' יכנים עלמנו צדבר כזה אם לא מפיו ח' שגב ופתי' כי צד' שמתקן צו' גאורי' מולט תגלים ואומרים ראשי' הישיבות והלמידים פוקקים ראשונים ואחרים אשר כל החלומד לפניהם כשולחן ערוך מ' יוכל לדבר איש דרוק לטונו לתכו' וכל בגדותיו וחין ערכו ומלקו אם יזכה להצין שרש עיק' מחלוקתם וענתם עם היות כפי סכרי' אם היה צו' כה להטות ולהכריע עם איזו כה מזה היה אומר לי לצי שרלוי להטות עם אחרים האומרים מותר יצום קודמת : ולזה מלכד סיוחס רוב מנין גדולי' רולה לומר מלוחם ששמרו אחר סתויה התלמוד והצ' ישיבות שמתקן צוה' עור יש קנה אחרת והיא כי הנה מלכדו רחיו' בעלי' הקצרה הזאת הם העיקר ומסאשורי' כגון רב אחאי גאון בשאלתו והראי' ורמזים גם כל אמרונ' כגון הרשב"א והרמב"ם והיר' ילחק צו' ששה והר' שמוען למה חולתם : וכן שכל גדולי' האחרונים אשר ראו' כל דברי הראשונים' הסכימה דעתם עם גדולים' הראשונים' דמייק' אם כן גם אמרו תלמידי' תלמידיהם רחוי' להלך אחר עקבותיהם ולהארות הלכה למעשה על פיהם צדבר הזם הדע' נותני' והיא הברעה למי' התברעות יוכל איש לדבר בעלי' אחר מנגד מדרגתו גדולה או קטנה . אבל מ' שיעלת בדעתו להודות כן ולכן הדרך אשר ראיתי לביאור שאין זכות לאלמנה לענין העומן היא אפילו אם כויה שהרין הוא שומחיק כי אפילו לדעת האומרים קן איך לאלמנה כלל ומכרונ' וכתובה ותוספת עד שמתקן . יראה לזה מלמד שמואל פירק ח' על פי כותבין אגרת מרד על ארוסה ואין כותבין אגרת מרד על שומרת יצום . והנה הפ' הכתוב צוה הלשון כפי הפשט הוא שאין כותבין אגרת מרד על היצמה להפקידה כתובה ושלא תמול כלל כשמתקן לה היצום . ולא משמע מהאי' מיעורל דטורעים לה כתובתה קודם חליה דאם כן הוה ליה למימר צפי' דטועלת היצום כתובה קודם חליה ולא למימר דקצר שמואל דהא' נועלת היצום שאינה' מלה להתיבם כתובתה מיד קודם חליה' וקצת האי' ליטכא אידי' דקנתו צרישא כותבין אגרת מרד על ארוסה ותקום אידי' לא הוה ליה למקטע ליטכא דמשתע' מאי' דלא קאמר אהו' . כי ודאי' פ' הלשון הכנו' כאשר כתבתי דלוי' כותבין אגרת מרד עליה להפקידה מיד כתובתה דלא חיי' שמואל מיד כתובתה ואם כן ומס' אידי' אין לו לבטש הלשון כותבין אגרת מרד מרדיו הפך כותבו' וזוה' עלמנו לריכ' אלו' לו צמיה שהקשה ר"י בעל החי' על רס' ז"ל שכתב שכופי' לחלו' והצי' רחיה מזה דשמו' לכותבין אגרת מרד והקשה עליו ר"י דארדנה ומס' יש להוכיח דאין כופין רחי' צו' כפיה' הוא למה ליה למימי' דאין כותבין אגרת מרד עדיפה מיהם הוה ל' למימר כופין אותו לחלו' עביל' ז"ל צפי' אע"פ וחי' הוה מלי' למימר דאידי' דקנתו כותבין אגרת מרד על ארוסה קנתו כמי' האי' ליטכא דאין כותב' על שומי' יצום . אבל אין הב' כמי' עדיפי' מיהם קיל' והוא דכופי' לא קשה מרד' . אבל לא אפשר למימר הבי' דמקום אידי' לא הי' לל' לשון שכתב' מומס' הפך כוונת האומר והיא דדוקא אין כותבין אגרת מרד להפקידה כתובה כשמתחלף אבל לא כופין עם היות דעתו שכופי' : וכו' דלא אמרי' אידי' אלא היכא דאידי' קושיא ולתורל' להאי' קושיא אפקי' מיינ' מפשטה ואמרי' אידי' אבל היכא דליכ' קושיא כלל לא וכל' שכן לאחוי' רחיה מהוה' מיעורל' היכי' דלית' רס' ז"ל מיהם רחיה' : ולפי' הקשו החוקרים כנגדו הקושיא ההוא והיא דליכ' לאתקשו' הכי' צדקן שלפנינו כאשר כתבתי . הרי רלדעת שמואל דוק' אין כותבין אגרת מרד אבל אינה נועלת כתובה קודם חליה : ומימרל' שמואל' למשכה אחר' היא דמלוה חליה קודמת ומיהם הציאו' בעלי' אותה הקצרה ז"ל רחיה לפסוק דהלכה כמשנה אחרונה אם כן אפי' למד מחיק אין היצמה נועלת כתובה קודם חליה : עוד רחיה סכית חזקה לשאין היצמה נועלת כתובה קודם חליה צמיי' היצום מהאי' דאמרי' צדקת תאשה ששלו לה עלה דהיה דקא צנו' צמנרל' שומרת יצום שומת מ' קוצרי' ופשי' דיורשי' הצעל חי' צמיי' משו' דרית' כתובתה . מקשת עלה ולימא' ל' אח' ח' ורס' את אשתו איני קוצ' ואי' משו' כתובה לא כתיב' : כתובה ליצמות מחיי' ופרשי' ז"ל לבנות מחיים כל זמן שכתב' חי' ואני' צמקום בעל עומד שהייתי מלשה לכנסה עיכ' . הרי לך צהדי' דיצום צמקום בעל קאי' וכי' תיכי' דלא' כיתנה כתובה לבנות מחיי' דבעל תכא' כמי' לא תכנה ליצמות מחיים דיצום עוד רחיה מומל' דכתבו' החוספי' על ארבה סתוביה עלמם והוא דעל' סך קושיא דלעיל' דחוקים צמיי' דרין אנתקן ואמר' היה מן שומת דלית' ליה מדרש כתובה צמ' שומתי' הוא שומתי' ל' ל' צמ' דאמרי' שער כתובה העומד ליצמות כגבוי' דמי' פרשי' ז"ל מן שומת ליה וכו' שדורש לטון הכתובה שכתוב' זה לבשתא' לאחר תעלי' מה שכתו' ליכי' דמיה' דייקת לא' יתנה כתובה ליצמות מחיים דהא' אינה' יכולה להקטל' לאחר צמ' כו' עיכ' : וכתבו' החוספי' ז"ל עלה דהיה חול' מן שומת' לי' דלית' ליה מדרש כתובה צמ' ול' דלית' להו' מדרש כתובה כיתנה כתובה ליצמות מחיי' אפי' דלית' גובה כתובה קודם חליה לענין זה יתנה ליצמות שיהיה לה קצורת תחת כתובה עיכ' הרי לך צהדי' מדברי' ז"ל דכולי' עלמא' אינה' גובה כתובה קודם חליה ואי' תיכס' לקצרת המקשה דבדרי' קאמי' הבי' כדאשקן אבל לקצרי' המתקן וצמיי' לפי המקסי' לא קאי' הכי' אדרבא דהא' מסי' לבקרי' רב' אש' יצום כמי' כאשר דמי' ופרשי' ז"ל דכיון שהתירתי' מתי' הצעל להכשי' ליצום

דבראי' וכו' ומסקי' ז"ל דסלכה כמותו' וכתבו' הרמזים צמיי' מהלכות איקורי' צמיה שלא אסרו הקטלנית אלא לכתחלה אבל אם כנס לא יוליא ואפילו לא כנס אלא שמתקשה לא יוליא . וכן כתבו הרמזים מקולי' צמילת קיי' קצרי' ומעמס ז"ל שאין להוסיף על ביזרות של דבריהם אלא כפי מה שאמרו הם צמיי' ומשמע לא תשאל לכתחלה הא' אם נשאלה לא תל' והקדושתין ככתיבה' גם איסי' צמ' ז"ל הביא דברי הרמזים בהשוואה וישו' צמיי' והאי' צמיי' נעמסם לשנה מפני שאי' זה אלא ספק סכרי' ודי' לנו לבאר עליו' לכתח' עכלעיד כדעות רחיה לדבריהם ממה שמתקן עם צמיי' העיי' אי' מענין גורם אי' מול' גורם ומסקי' ז"ל כרב' אשי' דאמר מול' גורם וצמילת אי' אמרי' מענין גורם אי' ח' אפילו פגאת תל' דבכל' שעה ושעה שגא' עליה מתוקף עליו' ספק סכרי' . אבל למיד מול' גורם מכיון שנסלח קאי' עליה צמיי' ולא כיתוקף האי' יות' ויהיה צמיי' גא' אפילו עמיו' . ולכן אפי' אם נתקשה לא תל' כיון שיהי' גורם דרבנן וכי' אם נשאלה' . ואף עי' דכי קאמר צמיי' מאי' צמיי' איכא צמיי' וצמיי' דאיקורא' וכי' לא קאמי' כמי' איכא צמיי' וחי' כופין להוליא' היכא דנשאלה' לגי' או לא דלעיד מענין גורם כופין ולמיד מול' גורם אי' כופי' לא קשי' מרד' דעמיי' הוא מוסס' דלא צמיי' למימי' איכא צמיי' וצמיי' דעבד איקורא' . כתבתי אגב גדרה דרחיה האלה לדבריהם ז"ל אם צמיי' הרואה יראה שהי' רחיה' . מ' קצרת' ז"ל היא שאפי' אם נתקשה לא תל' . אבל הרמזים כתי' צמיי' נערה דאפי' אם כנס יוליא רחמי' סככחל' מאיקורי' . והשתח' לרעה הרמזים ז"ל והבנת' אחריו אין איקורי' כלל צמיי' ח' אם תהיה קטלני' והרי' היא רחיה' ליצום כיון שהיא כמקודשת' . ועדיפה מיהם דעמיי' קא' ונקטו לה והיא זקוקה לו בהער' מה שאין כן צמקדש קטלנית דעלמא' דעבד איקורא' ואפילו הכי' אינו מלי' . ולדבריהם ז"ל הדין פשוט והיותה קטלנית לא מעלה ולא מוריד' . גם לדעת הרמזים ז"ל . ולעיד שאין איקורי' כלל והרי' היא רחיה' ליצום כחילו' לא היתה קטלנית' . ולא אקיים דברי צמיי' חלו' עם היות שכפי' השקטם והמנהג היה אפטר' לקמוך עליה והיא כי צמיי' זה אין מ' שומת' לאיקורי' קטלנית וסוכו' על שומי' פחאי' . הי' כאשר לא משעו' על שאר דברים שאשר חזיל' משו' השם סכנה כמו מים מוגלי' וכי' ואם שלא צמקום מורה כמו צמקדש אשה צעלמא' לא משעו' העולם כדך וצית' דין סגדור אינם מומי' צידם לא קודם קירוי' ולא אחר קיימ' ומשעם הכוכר כל' שכן צמק' מורה יצום שאין כופין לחלו' זה היה אפשר לומר' אבל אין רל' צדך כדי שלא לחזק את עלמי' צדבר שיעקוד הוא כנגד הסלכה עם היות שהוא כפי' המנהג ונראה שיש לו ספק גם כדי שלא ליתן פתחו' לבעל הדין לחלו' ולוי' דדוקא כשהיאם הוה' ליטכא האשה הקטלנית וגם היא מתרלית להנשא' אליו' או אי' צית' דין שדדור צמק' למחות צמם מהעמס שאין צדבר איקורי' אחר כי אם ספק סכנה . וכיון שהצעלי' עלמם לא חסו' על גופם דמותר אשומר פחאי' הי' צ' דין כמי' לא יסיחו' על כך אמנם צדקן שלפנינו שאע"פ שאין היצום חושש ליצום אשה קטלנית מהעמס הכי' דשומי' פחאי' הי' היצום אינה' מתרלית צוה' והושעת' לטל' יצא על ריה' אפי' ספק סכנה ואם כן צמיי' צמ' יצום מזה העמס פחאי' לחלו' . הרי שכפי' דברי החלוק הזה אין צמיי' החוכר כדי לקיים דברי' ולכן גם אי' איני קומע' עלי' אבל יש לי רחיה' חזקה ומקום אחר מהצמיי' והפוקקים לקיים מה שאמרי' . והיא כי אפילו לדעת הרמזים אין חילוק כלל צין יצמה קטלנית לשאינה קטלנית . והרי' זו רחיה' ליצום כו' . והראיה' זהגמי' היא' ראשונה' שלא מלי' צמום ומקום שהזכירו חזיל' אותם שחוללת' ולא מתיצמות שהזכירו הקטלנית צמיי' : צמקנה צפי' כילד' שמינו' כלל אמרו צמיה כל' שהיא איקורי' ערה וכי' איקורי' מותר קדושה חוללת' ולא מתיצמות . ופי' צמיי' סכית' דרבנן ומיי' לאין הרי' שלא הזכירו הקטלני' כלל ואם היתה מותרת שחוללת' ולא מתיצמות רחיה' היה להיותה חכרת צמיי' . ואי' כיון ששה' צמיי' האלה דמיי' חוללת' ולא מתיצמות היא הדין הקטלנית שתי' צמיי' האי' אקורי' אחד דהוא איקורי' דרבנן ואם כן דיה' של' זו הרי' הוא כדיה' של' זו . ותנא' לאו כדוכלל' ליהשו' ולזיל' ונקט' חל' איקורי' דרבנן והוא הקד' צמיי' אקורי' דרבנן . אי' אפשר לו' כן דמשיי' אין ללמוד לקטלני' דצמיי' אקורי' אחר טוקף והוא ערה דרבנן ולכן חוללת' ולא מתיצמות מעמס' צמיה שניה' כדאמר צמק' כילד' . וכתבו' הרמזים פיו מהלכו' ייצום' . אמנם צמקלנית אין איקורי' כלל כי אם ספק סכנה ואם כן אין כופי' על החליה לקצתו כי שומי' מורה לא ידע דבר רעי' ומשום צמיה שכייה אין לבזור כי אין האי' סוקף צמיה שכייה למיד מול' גורם כאשר כתבתי לעיל' . הרי שיש טעם נוסף צמיי' לשתיהם אקורה להתיבם ויש כן צמקלנית ואם הדין צמיתת' היה שיה' להיות' אקורות להתיבם היה לו לתכא' לטות היות' מחדשת' שהיא קטלני' ומיהם הוה' ילפי'ן לטיות או לפחות היה לו לתכא' לטות שהיה וכיון שלא' שאלה הקטלנית כלל כראי' דמותה להתיבם מהעמס הזוכר והרי' היא כאשר יצמות דעלמי' גם הרמזים הביא מהלכות צמיה ספי' איני' יודע ומקומת צמלמוד או אם היא צמקפות או צמיהת' חת' רבני' יש חוללת' ומתיצמות וכי' חוללת' ולא מתיצמות וכי' איקורי' מותר ואיקורי' קדושה חוללת' ולא מתיצמות . וכתבו' המופ' עלה' אפי' מלה לקמן צמיי' מפי' סכית' לעריות ומיי' לאין ח' עבם צמיי' ח' וזאת ח' על פי שהאריכה' כלל פרגי' דימי' האלו' לא הזכירה' הקטלני' כלל גם צמל' הפוקקי' לא הזכרה' כלל הקטלני' צדוק' החוללת' ולא מתיצומי' וכיון' דא' ודאי' לר' לאודעי' אם אית' היה דצ' שהי' מתי' . עוד רחיה' צ' שהרי' צמיי' מלי' מוצר' שהקטלני' מתיצמת וזה צמיי' ד' אחי' ששנו' ג' אחין' צ' מ' כפואין' צ' אחיות' וחי' כמיי' ככרית' . נרש' אי' עבעלי' אחיות' את אשתו ומת' כמיי' ככרית' וכנסה' הנגרש' ומת' זו היא שאמרו וכל' שומת' או כתגרסו' לרחימי' מותרות הרי' הככרית' ככין' היא קטלנית שמת' בעלה' האי' והעמס' שייצמה' והיא מותרת' להתיבם' למה' הגי' והמשת' הזאת צמיה' כל הפוקקי' ואפי' הרמזים שזכרו' שאפילו' אם כנס' הקטלני' יוליא' . וכן

שאלות ותשובות רבי לוי אבן חביב

אם כחז לה מן האירוסין חלה לומר באם מהה לוי חייב בקבורתה חף על גב
לחם מהה הוא נדויה בכתובתה נתימחה נתימחה לחם מה הוא צמייה וכתב
לה כתובה היא נועלה עיקר כתובה ובעטם דלוי חייב בקבורתה משום דלא
קריין זה לכשתנשא לאחר וכו' אלמא עשוע דדוקא נעיקר כתובה לאחר
לכשתנשא לא וכו' ולא נדויה חף על ג' דאיכא לעדמי דדוקא לחייב הצעל
בקבורת אשתו תחת הנדויה הוא דאמרינן דלא נעיקר דדויה לחייב לאחר
וכו' כיון שמהם אצל לעתול האשה הכדויה נתימחה קודם שמתה ועדן אינה
יכולה להשיי מחמת הצעל או היצם אין לו אפילו הכי כיון דעלי דדי רעיה
לנתימחה ראה דלא יכלה אחת לעשקי יודי נדויהי כל זמן דלא קריי זה
לכשתנשא לאחר וכו' ואיכא לפדושי דדוקא על עיקר כתובה נעיקר לכשתנשא
לאחר ולא נדויהי ופשטא דקוביא הכי משמע דאחרת לא סמכינן אס
כן עכל זה נראה דמסק קוביא דשועי יצם אין ראה כי אס שלא תמול היצום
צמי היצם עיקר כתובה ותוספת דהכי משמע לא כיחמה כתובה ליצומה נתימחה
המחכר שם אצל שלא תמול מהנדויהי כלל או חלייה אין לו חף על גב
דצמי הצעל לא כיחמה כתובה ליצומה דאז לומר על כל הכתוב בשטר הכתובה
שהיא עיקר כתובה ונדויהי ותוספת וחס כן איכא למימר דהיה צמי דיצם
דמאי שגא לא היא דהס איכא עמוא בכלה עיקר הכתובה ותוספת אינה
נועלה צמי הצעל משום דלא קריי זה לכשתנשא וכו' הנדויהי אינה נועלה
צמי הצעל משום דהצעל אוכל כל פירות נכסי לאן צרול ונפקא מניה גס הוא
יורש אוחה אס זמנה וחס כן אס הי' תמול אוחה הכי הוא עשיר פירות צריי
אצל צמי היצם תינה שאינה טעלה עיקר כתובה ותוספת ומשום דלא קריין
זה לכשתנשא לאחר וכו' וכו' דאס מהה קוצרם ומשום דלגבי צעל קריין
זה לכשתנשא לאחר וכו' וכו' עיקר כתובה על צעלה לגבי יצם היא כמו
נדויהי לענין שמיז בקבורתה אצל נדויהי דאס מהה אין היצם יורש כי אס
החלי לדעה רש"י ז"ל והנמשכים אחריו גס צמיי אינו אוכל פירות כי אס
מחלי ולדעה הרמב"ם אינו אוכל פירות כלל אפילו מנכסי לאן צרול אס כן
אינו דומה לצעל ולפי זה חף על גב דלענין עיקר כתובה ותוספת שאינה
טעלה אוחה צמי דיצם הדבר מוכרח מאלוה הקוביא וליה נגר ולא צר נגר
דיפרקה לענין שלא תמול היצומה צמי היצם החלי נדויהי אן לכו מאן
ראה וכתבה אצל מהר"ה שאציא בקמח לקיים דברי יחזאר בשלימות צמיה
עוד ראה לדברי שאין היצומה נועלה כלל קידם שחלחן מנתימחה דהחולן [דף
ליח ועיש בתוספתו] ופיקר האשה שנפלו לה [דף פי ועיש בתוספתו:]
שומרה יצם שנפלו נכסים מודי ציה שניאי וזיה חלל שמוכר וכו' ולפוס ונתי
דפי' רצח מנתימחה דהלכתא כוותיה לדעה הרמב"ם ורוב מהפוסקים חולה לומר
שנפלו לה בנתימחה שומרה יצם משמע דוקא כפלו לה בצומה שומרה יצם הא
כפלו לה חסויו דצעל אינה יכולה למכור כלל וכל שכן נכסי לאן צרול דאינה
יכולה למכור ופי' אחרת יס לה כתובה צמי דיצם כשאינה רולה להיצם אס
כן אמאי אינה יכולה למכור הא משנה שלימה שרינו בכתובה פי' אלמנה
אלמנה צין מהישראלין צין מן האירוסין מוכרה שלא צמית דין וחף על גב דאחמך
עליה צפרק אלו מליאות ונתימחה לה סרייף בדוכחא אחר רב נסמן אינה לריכה
ציה דין מועהין איצל לריכה ציה דין הדיוונה כגון בצרי מהיוני דצקאי
בשומא: איס היה לו לתכל למחני הימר עכיה צימיה ומיילא משמע דלריכה
ציה דין הדיוונה כשאר אלמנה כל שכן דהס הוא דמוכרה האשה מנכסי
דצעל לפדעון כתובתה אצל כאן הס נכסי מלוג דנפלו לה תחתיו
דצעל ואס איחא דלא אגידא ציה ציצם כלל ויכלה לעשקל כתובה או נדויהי
קודם חליה אמאי לא המכור נכסי מלוג שנשלו לה תחתיו דצעל אצל
ודאי משמע דאין לה כלל צמי היצם לא מעיקר כתובה ותוספת וחף על גב נדויהי
ולכן אינה יכולה למכור כי אס נכסי מלוג שנפלו לה נצורה משום יצם
ואס אמור ארדייקחא מרישא שאין לה כלל דוק ומסיפא דאינה לה נדויהי כלה
או לפחות החלי דקחתי סיפא מהה מה יעשה בכתובה כו ציה שניאי אומר וכו'
וזיה הלל אוי וכו' נכסים בתוספת ופרשיי ויחלקו כדאשכחן צפרק מי שמת
דעליגי אימוראי על מנתימחה דתקן נפל הצית עליו ועל אשה כו נכסים
בתוספת והלכה כמאן דמתי יחוקו והיה הכי נמי ויחוקו וכיון דכשתמחה
היצומה קודם חליה יורשי יורשי חלי נכסי לאן צרול גס צמייה קודם שקבלה
היצם אוכלה הפירות מחליים ולדעה הרמב"ם אוכלת כל הפירות אס כן נראה
דגס אס תרלה ליעול החלי מהנדויהי לעלמה צמייה היכא שאינה רולה להיצם
אין לעכב צידה דמה לי הא מה לי הא ולציאור זה בשלימות הרינו מוכרח להאריך וכו'
קצרות הפוסקים ולשום שכתבו ז"ל כדי לעמוד על כוננם ז"ל ואומר כבר
טרע מחלוקת הפוסק ז"ל אס מלוח יצום אס מלוח יצום קודמת למלוח חליה
או מלוח חליה קודמת למלוח יצום גס כבר טרע מאלוקת אחר שיש צמייה
ז"ל לענין נכסי לאן צרול של היצום גס כשתמחה קודם חליה אס כלל ליורשי
הצעל או חליים לירשי הצעל ומליים לירשי האשה חתו צמיי ומהתלקת
שצין האמוראים שצפרק מי שמת על פירוש נכסים בתוספת היה צמיה
[צ"ב דף קמ"ח] שלפנינו והיא מהט היצומה או לא כאשר הוא מוכר ברשיי
ובתוספת ז"ל ואין לירק להאריך ועמה הסכל יחייב כי לדעה הפוסקים שאומרי
מלוח יצום קודמת אין לאלמנה ליעול כלל אפילו מהנדויהי קודם חליה כיון
שכתובין עליה אגרה ערד אס לא תרלה להיצום ותפסיד כל הנדויהי זולתי
כבלאות הקיימים אמנם לדעה האומרים מלוח חליה קודמת איפשי שגאמר
שמוכל האלמנה לגבות נדויהימה לפדות קודם חליה או לאו דוקא נדויהי אלא
אפילו עיקר כתובה גס כן על פי מה שכחבו לעלמה ילמה זה דומה לכל אוחן
המקומות שזכרו צהם ז"ל יולא ויתן כתובה שרלה לומר בתקשין על הגב וכופין
על הכתובה הכא נמי חף על פי שאין יוסין על חליה כוסין על הכתובה
עם היות האמה שכבר הוכחו צדאים של מעלה שאין ליצומה ליעול עיקר כתובה
צמי

ליצם מאלוה טעה זכמה נכסים נכ" ארי לך לשום ריהטא דכתובה כיחמה ליצומה
מחיים טל יצם לאו מילתא היא דמאי דלסקיק רב אפי יצם נמי כאלר דמי
הוא לקיים הכריחא ססציו למעלה נגמולא סהיצם חייב בקבורתה ולא הימא
דליו חייב משום דאחי קא ירית ולאו מניה דידה קא ירית מיד וחס כן
אינו חייב בקבורתה להכי קאמר רב אפי דלא היא נעלה מיד כשתה הצעל
זכמה היא בכתובה ולאו דייכלה היא לעשקל מדי מניה דלשה ונכסים הקט
ליצם מן השמים אלא להי מהרי דכשתמחה חייב בקבורתה דמינה דידה קא ירית
ולא מאלוה כן כחצו כל הופרשיי ז"ל וצראשם רש"י ז"ל צפרק החולן עלה
דמנתימחה דשומרה יצם קאמר נגמולא ולוחים מכתובה בכתובה לא פליגי ופרשיי
בכתובה לא פליגי דמודו ציה שניאי שהיא צמחה יורשי הצעל דלא כיחמה כתובה
לגבות מחיים וכל שהיא מהה צמיי של יצם לא גבו יורשים דילה כתובה
דיצם במקום צעל קאי ואפיג דשומעין ליה לאצי בכתובה פרי האשה כיחמה
כתובה לגבות מחיים לציס סמי מילי להחמיז יצם בקבורה דמנתימחה מניה דידה קא
ירית כתובה ולא מחיו אצל דלסקלו יורשים דילה כתובה לא שומעין ליה ע"כ
גס הרמב"ם ז"ל כתב טס צפרק החולן מה עלמו וסוקיף גלחיה מן הגמולא לקיים
דצריי חיל בכתובה לא פליגי צין למאי דלסקל ארתימה דצמי מעיקרא צין
למאי דמחרן השתחא דלא כיחמה כתובה ליצומה מחיים ואפיג דשומעין ליה
דאמר בכתובה כיחמה כתובה ליצומה מחיים מהה חייב בקבורתה דאמרינן
מניה דידה קא ירית ולא מחיו אצל דלסקלו יורשים דילה כתובה לא שומעין
ליה והיינו דאמר רב אפי מנתימחה וכו' ומעמא לאו משוי דשטר
השומרה ליצומה לאו כנצוי דמי אלא משום שלא כיחמה כתובה ליצומה מחיים
ולישקל דגמולא נמי דייקא דלא דמנתימחה הכא דלמול בכתובה לא פליגי דאמרינן
צדיק דלמול כתובה שאינה עד כאן הרי לך נצורר מחל הקוביא עם מה
שכתבו עליה הופרשיים דלא כיחמה כתובה ליצומה מחיים דיצם כמו שלא כיחמה
לגבות מחיים דצעל והאמה עוד אפי לריך דצדד הזה ולונו צפירוש מה שחמך
צכאן לא כיחמה כתובה ליצומה מחיים דיצם ולהודיע מה כוננם ז"ל כדי לצרר
עד היכן מניע מה זמח הראים לנדון שלפנינו חס לפי שכבר ידוע כי צדדריהם
ז"ל גס צדדרי הפוסקים פי' כתובה הוא צ"ב פוסק ויוצן כל אחד ממקומו
צרות המקומות כתובה לאחר על עיקר כתובה לצד שהיא מנה ומתאים ודין
התוספת כדן העיקר על הרוב ככה הוא פי' כתובה המוכר צמיה פיק
סחולן ופרק האשה שומרה יצם וכו' וכתובה צמחה יורשי הצעל כו חולה
לומר על עיקר כתובה לדעה רש"י ושאר הפוסקים: ויש מקומות שאלמר על
כל הכתוב בשטר הכתובה שהוא מנה ומתאים ונדויהי ותוספת וכן פירוש מה שכתב
צמיה המחכר מה יעשה בכתובה רולה לומר כל הכתוב בכתובה מנה ומתאים
ונדויהי ותוספת חס לדעה רוב הופרשיים ויש מקום שפירש
כתובה רולה לומר נדויהי לצד כהפיל דמתיח פרק נערה קבורתה תחת כשתמחה
נודלה לומר נדויהימה כמו שהוכיחו הופרשיים זכונם לצרכה מההוא עובדא דהוא
צברא רשכי צדדד ארוסתו כו כאשר כתבו טס רש"י ותוספת ופיה לפי זה אס
פירוש כתובה המכר בכל אוחה הסובייא דשומרה יצם שמהה מי קוצרה חולה
לומר על כל הכתוב בשטר הכתובה שהוא עיקר כתובה ונדויהי ותוספת ועלה
אחרו לא כיחמה כתובה ליצומה מחיים דיצם הרי לנו ראה גמולא דאין היצומה
טעלה כלל מכל הכתוב בשטר הכתובה צמי היצם לא מעיקר כתובה ולא
מחוקמה ולא אפילו מנדויהי: אצל אס פירוש כתובה המוכר בכל אוחה
קוביא רולה לומר עיקר כתובה לצד אס כן אין לנו ראה נמשם דלא כיחמה
כתובה ליצומה מחיים דיצם אלא לעיקר כתובה ומניה לפיכך דהוא ליה לתוספת
כמו שכתב הרמב"ם פרק י"ו הלכות אישות וזה לשון דין התוספת כדן העיקר
וכו' ואי אפשר לומר דלכתובה נעיקר לכשתנשא וכו' ולתוספת לא וצדיק ליה
מקודם דלדעה הוא דשענוס ולינו שגובה האשה עקר כתובה משום מדרש
לכשתנשא טעלי וכו' ואינה גובה התוספת אפי' היא יכולה להנשא לאחר וזה
לדעה הרמב"ם פרק י"ו מה אישות שכתב האשה שאומרה לצעלה נהשחרי כו'
לפי האשה שהוליה שטר כתובה וכו' חייב ליהן לה עקר כתובה אצל אינו טוהן
לה התוספת עד שהציא ראה כו' ולדריי הסכים הרמב"ם פי' האש' שכתבתי
ופרק הכותב וכחז ז"ל העעם רכיון שהאשה האלה נאמנה להנשא משום חזקה
אינה ונעשה וכו' אס כן בקלה כתובה משום מדרש כתובי לכשתנשא וכו' אצל
תוספי לא שקלא לפי שאין מדרש בתוספת וכן כתי הכין ז"ל צקוק ירירס הא
קנו דאפיג דשקלא עיקר כתובה משום מדרש כתובה לא שקלא לתוס' וכל
שכן דלא שקלא תוספי מקמי עיקר כתובה היכא דמאי דמא דשקלא לתרויהו
ואפיג דמתימחה דשקלא התוספת ולא העיקר כגון צמיי לאין ולא הכיר וכו'
כדאמרינן פי' יס ומחרת מהם מעעם אחר הוא כמו שכתב הרמב"ם [ריפ כ"ד
הלכי אישות] ואין לירק להאריך כי הדבר פשוט דמינו עין לכושר שלמינו
ואס כן אס פירוש כתובה המוכר בכל הקוביא המוכר רולה לומר על עיקר
כתובה נדויהי יס לט ראה משם דלא כיחמה עיקר כתובה ותוספי ליצומה מחיים
דיצם אצל שלא תמול האלמנה כיומיהת כולה או חליה לפחות צמי היצם
אין לו והאמה דפי' כתובה המוכר בכל אוחה סובייא רולה לומר עיקר
כתובה לצד ויהי תוספת לא נדויהי גס פירוש לכשתנשא לאחר טעלי מה
שכתבו ליי המוכר צמחה קוביא נראה דעל עיקר כתובה לאחר לא על
הנדויהי וכל זה מוצא מדרש רש"י טס למעין דצדריי גס מלשונו ז"ל
שכתב צימיו על הדין דמארו בכתובה לא פליגי והשתמחו למעלה נראה כן
דדוקא על עיקר כתובה כפי' לכשתנשא לאחר וכו' גס שהוא עובדא דקיי
נערה דהוא צברא דשכיב ארתימה נראה שהדיח דפי' לכשתנשא לאחר וכו'
רולה לומר על עיקר כתובה ולא על הנדויהי דהא הכשואה שקבורתה היא
תחת נדויהי חייב זה הצעל והוא ליה כפילו טעלה אוחה האשה חף על גב
דלא שגאח לאחר דהא לא מה הצעל ולא גירש והארוסה אינה טעלה כתובה

אצל בכתובת ליכא ספקא כלל ואליצא דכולי עלמא לא כיחנה ליבנות עמיכ
 דיבם זולתי לענין שאם ומה קוצרים וכבר כתבנו זה למעלה וצורר סרצה מאד
 וכי אשילו אליצא דרשי לא כיחנה עיקר הכתובה ליבנות עמיכ - ויחנה יליד
 רבינו הם דכי היכי דכתובה לא כיחנה ליבנות עמיכ דיבם היכי נכסי צדק
 כיון דקבל צעל אחריותיהו עליה ידידיה היל בכתובה - ואין לה כתובה כיון צדק
 כלל צעל - ולכן אם ומה סייב יורש הכל - והראש זיל כחצ צדק השלשון צעלמו
 שכתב רבינו הם וכתב צדק דאליצא דרבינו הם רוחא שומעתא ופי' עיקר
 גם ספר מלות גדול העתיק פירוש רבינו הם ולא פי' רשי והמרדכי ורבי
 אחרים העתיקו הפיר' הבכר כאשר הם צדוקות וצדוקים עלמו והחזיקו את
 ים צפי' רבינו הם - הרי לך דלדעת רבינו הם ונשאי כליו אין ליבנות כלל
 וכתובה ודוכיח צפי' היבם כמו שאין לאשה כלל צפי' דעל אף על גב
 דקצירא ליה מלות חליה קודמת - גם לדעת הרמב"ם ונשאי כליו אף על גב
 דקציר' ליה דאם ומה היבנות צפי' היבם דירשיה מהאז יורשי' חלי ככפי
 לכן צדק עם כל זה אין ליבנות כלל צפי' היבם זולתי מה שיש צד' ומצלותים
 הקיימי' זה מדי' מורדה לדעת רוב הפוסקים או אפילו אינם צדק לדעת
 הרמב"ם כשארמה מואים עלי ולקיים זה אין לרי' ראה כי השכל ישיב לה לדעת
 דקיל זיל דכותבין עליה אגרת מדי' - אם אין היאך יעלה על הדב שחמול היא
 כלל וכתובה ורופקת ודוכיח - גם דומלשו זיל והדיני' שכתב יש לנו ראה
 לקיים מה שכתבנו - מה יבאחר אחר שאעיר על קושיא אחת שיש דבדריהו היא
 כיון דקצירא ליה זיל דכל פירות ככפי מלוג היבנות אוכלת אותם צפי' גם
 כשומת צפי' היבם כלם הם צדוקת יורשי' האז צין אותם שפלו לה צעודה
 שומי' יבם צין אותם שפלו לה תחמו דעל - אם כן מה נשתנו אלו מאלו
 לענין וכירה דדוקא אותם שפלו לה צעודה שומת יבם יכולה למכור ולא
 אותם שפלו לה תחמו דעל כאשר נראה מדברי זיל - וכתמקה חללי
 הקושיא הזאת כאשר ראינו מה שכתב הרמב"ם דלדעת רשי' זיל ופוסקים
 אחרים דקצירא ליה דככפי מלוג שפלו צעודה תחמו דעל דהדיון צדק שחלוקו
 יורשי' צעל ויורשי' האז אם רתה למכור מחליהן מוכרת ונתנה דהא אין
 ליבם צמחיהן כלום והרי זו צמחיהן כפי' שפלו לה אחר שבעת שומת יבם'
 אצל המחליה האחר לא תמכור שהרי הוא יורש את ומה עד כאן לשונו
 זיל - נראה שדיון יורש והחר וכירה נאחזים זה צדק וכלמדי' זה מה - ואם
 כן איך הרב חלק זכיהם צפירות יבם שפלו לה כשהיא תחמו דעל - ואם
 והנראה לעינינו דעמי' לומי' הוא דלעת הרב זיל דזיקה אפילו ארוסה ודאי אינם
 עושה אפילו לביה הלל כן כחצ הרמב"ם צפרי החולץ כפיצא סגרת הרמב"ם
 על פי קובית הגמרא - ואם כן כל ככפי מלוג שהם צדוקתה כשומתה יורשי'
 האז יורשי' אותם - אצל כל זמן שלא ומה אינה יכולה למכור כיון
 דיכול לכתוב עליה אגרת מדי' - ודיון אגרת מדי' היבנות הוא כיון אשת איש
 מורדה דעלמא - וכן הרב זיל צדוק דיי' מורדה כלל דיי' היבנות מורדה - וכתב
 תה לשונו וכן יבנות שלא רתה להתיבם כו' כקדר מה עושין לה הרי דלעת
 הרב דיון אחד - וכבר כתב הרב עלמו בארוה הפקד עלמו דדי' מורדה דכי
 אמרה צעירא ליה ומלענא ליה שומכריון עליה ויולתה אחר יבם חדש שאגרת
 כל ככפי' שהכניסה לצעלה זולתי צלחותיה הקיימי' שהפקה אם כן דין הוא
 שלא תמכור - ואף על גב דבאומרת מואים עלי כועלת כל צלחותיה הקיימי'
 אפילו אם לא חפסותן אפילו הכי כיון שיוכלה לו מואים עלי ויכולה לומי' צעירא
 ליה ומלענא ליה דין הוא שלא תמכור לעולם ואפילו כשארמה מואים עלי -
 אצל ככפי מלוג שפלו לה צעודה שומתה יבם - כיון דזיקה אפילו ארוסה ודאי
 אינה עושה אם כן אפילו כותבי' עליה אגרת מדי' אין צדוקתה הככפי' דין
 מורדה והרי הם כאלו אינם שלה לענין שהפקד אותם מדי' מורדה כי לא הכניסותן
 לצעלה כלל ולכן יכולה למכור צדק ולתה - אמנם לדעת רשי' דקיל חלי'ם
 קודמת ואין כותבי' עליה אגרת מדי' ראויה שהחר וכירה יהיה הלוי דדין
 יורש והככפי' שירשי' צעל יורשי' כשומתה לא הוכל למכור אצל כל שאר
 ככפי' שירשי' האז יורשי' אותה כשומתה צלצד ככפי מלוג דין הוא שחובל
 למכרה ואפילו למאן דלמאן מייק כיון שאין כותבין אגרת מדי' על ככפי מלוג
 לדעתם אף כיון שכתב לפנים צעירה והרי כחלי' הם שלה וכל זה נראה
 לעינינו דעמי' צדוקתה הקושיא שכתבתי - והיה כן כפי' הגמרא זולתי שצדקתי
 ומלמתי קושיא אחת כעטע עוקרת כל דברי' - והיא כל דברי' צעירא על שהמורדה
 מפקדת אפילו צלחות ככפי מלוג אם לא הפקד אותם - והרב צעל מגיד משפט
 כתב צעל הרמב"ם שאינה מפקדת דבר ומכפי מלוג וכתב שכן הוא דעת הרב -
 וכן הרב זיל צפי' אעפי' כשהציא הקבצא הזאת כחצ עלי' וכן נראה דעת הרמב"ם
 צפי' מהסלבו' אישוח ועל פי דרכם איני יודע השונה לקושיא שהעירתי למעלה וחי'
 שיעלה דצמיוני' הסקר לחלק ככד חורחם - האומנם אחר החצצ צדוקת על
 שולי' מעיל ומעלת כמה פעמים אשאל מפייהם תורה ואצקשה ציבה כי לא ידעתי
 מנין להם זיל מה שפי' דעת הרמב"ם כי כפי' הגמרא ונפשו לשונו הכל
 מפקדת ואפילו ככפי מלוג שהרי הוא זיל כתב אצל ככפי' שהכניסה לו ובלאותיהם
 כו' אם חפסה הצעל אין מוליא עד כאן - ופי' ככפי' שהכניסה לו ריל צין ככפי'
 לאן צדק צין ככפי מלוג כאשר כתב הרב צחחלה פי' מהלי' אישוח וההבדל
 ומיחד צין כליו צין ככפי מלוג הוא אם קבל הצעל אחריותן עליו אז לא -
 וכיון שכתבן לא חלק הרב צין קבל אחריותו ללא קבל נראה שפלו ככפי מלוג
 שהכניסה לו מפקדת וחליה עור שכן דעת הרב שכתב צדוקת וכן כל מה שאמר
 ומכפי' שקבל הצעל אחריותן עליו אינו מושלם - עד כאן - ואם צדוקתה הקודמת
 י' והיא מה שאמר אצל ככפי' שהכניסה לו כו' לא דבר הרב כי אם צדוקת
 לאן צדק מה לו לפרש צדוקת החלוקה שמדבר ככפי' שקבל הצעל אחריותן -
 הלא גם צדוקתה הקודמת צדוקת הככפי' עלמא דבר - גם יש דוקא אחר ונשאי
 שאם צדוקתה הקודמת לא דבר הרב כי אם צדוקת לאן צדק החלוקה שז'
 עינתם

צפי' היבם קודם חליה דדוקא צדוקתה ית פסק את המול כלל או חליה צפי'
 סייבם כאשר כתבנו גם צדוקתה קודם נראה שחלי' גם כן פסק שדיון שלפנינו
 צדוקתה האומרת שכתובה היבנות האז כל ככפי לאן צדק הם לירשי'
 צעל גם צפי' אוכל פירותיהם אם כן לדעתם זיל כאשר שאין לה ליעול כלל
 וכל דוכיחיה קודם חליה כיון שכל הככפי' הם צדוקת היבם צין לענין אכילה
 פירי' צפי' לענין יורשם כשומתה :

אמנם

לדעת האומר שחלוקו יורשי' האשה ויורשי' צעל ככפי לאן צדק
 כשומתה היבנות - גם צפי' חולקים צפירות נראה דהרי היא
 ומהזקת צדק כמו היבם ואם כן אם חללה ליעול היא צפי' היבם חלי' ככפי
 לאן צדק נראה שדיון עמה ויכולה לעשות כן - אלו המחלוקות הם ומחויבות
 כפי' השכל ונראה שדיון כן צדק ורואי לתקור וצעל הקצרות האלו ונלשונם
 זיל אם הדיון כן או לא - וצדוקתה לדעת כת הפוסקים שסוגרים לגביעוהא ככד
 היבנות צפרי' אלו דיי'ם האכרי'ם למעלה רלוי' לומר שסוגרים מלות יבם קודמת
 גם סוגרים שאין לירשי' היבנות מלד האז כלל ומכפי לאן צדק
 קודם חליה - ואין לרדך לראיה כלל כשומתה צפי' היבם ולא פירות
 צפי' ליבנות עלמה לדעת אלו אין היבנות מופלת כלל ומכפי לאן צדק קודם
 חליה ואין לרדך לראיה כלל כי היבנות הרי היא כאשת איש דעלמא צלל ועל
 כל וכי היכי דלא יחתי כותבי' אשה איש וחוספי' ולא דוכיח' ליבני' מחיי' צעל מהעוממי'
 הזכרי' למעלה גם כותבי' יבנות וחוספי' ודוכיח' לא כיחמו ליבני' מחיי' היבם מואתם
 הטעמים עלמה דוק ותשכח :

אמנם

מה שיש לפסק את לדעת הפוסקי' צדיקים הכרי' למעליהא
 וזכות היבנות כגון שאומר מלות חליה קודמת - גם כשומתה היבנות
 קודם חליה יורשיה יורשי' חלי' ככפי לאן צדק אם יהיה הדיון להפקד ושיכולה
 ליעול דוכיחיה צפי' היבם או לא - גם לדעת הפוסקים שסוגרים צדיקים
 הכרי'ם למעלה מה לגביעוהא ככד היבנות וחדל למעליהא צדוקתה כגון
 שסוגרי' מלות יבם קודמת וכשומתה יורשיה יורשי' חלי' ככפי לאן צדק -
 היא אוכלת צפי' פירות החלי' ומכפי לאן צדק - או להפקד לדעת הפוסקים
 שסוגרי' מלות חליה קודמת - וכשומתה היבם יורש כל ככפי לאן צדק - גם
 צפי' אוכלת כל הפירות - לדעת כל אלו לרדך לדעת אי' נשי' לך עלמה הוא
 המוכרי'ם לפסוק הדיון צדוקתה שפלינו - אם חובל ליעול היבנות דוכיחיה קודם
 חליה או לא כיון שצדוקתה ומהלדיון יראה שדיון עמה ונועלת ומהלד
 שאמר נראה צפי' - וכדי להשיב האמי' צלל זה מתוך לשון הפוסקי' צעל הקבצרי' האלו
 ראינו לזכור מי הם ראשי' דגל ונשאי' כלי' כל קבצא וקבצא מאלו הקבצרות הכו'
 צלל הפוסקים שלפנינו ראש דגל הפוסקים שפסקו צפרי' אלו הדינים
 לגביעוהא ככד היבנות ריל' שפוסקי' מלות יבם קודמת ושהיבם יורש כל ככפי
 לאן צדק כשומתה היבנות היא הריף זיל מלות יבם קודמת כתבו צדוקתהו
 שומתם שלם שהיבם יורש כל ככפי לאן צדק כשומתה היבנות כחצו הרמב"ם
 צדוקתה חולץ - והרין צדוקתה האשה שפלו - ולמחזיהו מואי' שכתב הרב זיל
 צדוקתה הכותב צפי' ידו כידה או ידו עדיפה עידי' - ונשאי' כלי' הרב זיל צפי'
 אלו הדיני' הוא הרמב"ם זיל כאשר נראה מהשבותיו על הרמב"ם זיל עם היות
 שצדוקתה יש חלוק צדוקתה לאן צדק ולא מוריד לדיון שלפנינו כיון
 שאין יבם כלל - ראש דגל הפוסקים מלות חליה קודמת - ושהיבם יורש כל
 ככפי לאן צדק כשומתה היבנות קודם חליה הוא הרבינו הם זיל ונשאי' כליו
 הם כל צעל החוספות וספר מלות גדול והראש זיל - ראש דגל הפוסקים
 מלות יבם קודמת ושירשי' היבנות יורשי' חלי' ככפי לאן צדק כשומתה הוא
 הרמב"ם ונשאי' כליו הוא הרמב"ם עם היות לענין חלי' פירות ככפי
 לאן צדק יש מחלוקת זכיהם שלדעת הרמב"ם זיל כל הפירות הם מהיבנות
 ולדעת הרמב"ם זיל החלי' לצד עם כל זה לענין הדיון שלפנינו והוא שאין
 היבנות נוועלת כלום צפי' היבם שיהיה שרין כאשר אצאר - ראש דגל הפוסק
 מלות חליה קודמת ושירשי' היבנות יורשי' חלי' ככפי לאן צדק - כשומתה
 הוא רשי' ונשאי' כליו איני יודע מי הוא כי לא מלמתי לו חצר כנראה שהרי
 זיל כתב הצדוקתה הפך צדוקתה צלל - ואולי ומה הלד הוסקי' כפייה לחליה שלא
 כדברי' שאר הפוסקים כאשר כתבנו - ועמה אומר לדעת הרמב"ם ככד צדוקתה
 שדיון שלפנינו שפוט הוא ואין לרדך להאריך - גם לדעת רבינו הם אף על
 גב דקצירא לן מלות חליה קודמת הדיון שפוט גם כן דלוי' היבנות נוועלת
 כותבתה צפי' היבם דלף על גב מלות חליה קודמת עם כל זה כן זמן
 שלא חללה הרי הוא כאשה דעלמא צפי' צעלה - וכן כתב הרב זיל צדוקתה
 צדוקתה החולץ כשחלק על רשי' ששפוט הנושא שלפנינו לנפל היתה כו' דפרק
 מי שמת כתב זה לשונו אצל הכא שהיא זקוקת ליבם אין לאשה כלום ככפי
 הצעל עד אחר חליה דלא כיחנה כותבם ליבנות עמי' ואיפשר דכלהו
 אמוראי' מורדו הכא דככפי לאן צדק היינו צדוקתה יורשי' הצעל עד כאן - וכא
 עלמו כתב צדוקתה אחר שהציא סגרת רשי' כתב זה לשונו ואין נראה
 לרבינו הם אלא הכא מורדו כולי' עלמא שהם צדוקתה יורשי' הצעל דהיבם ככד
 היה מוחק ככפי' קודם עינתה ונשעה עינתה אחיו שהוא יורש דיון לה
 ליקח כתובה כלל עד שחחלץ - וציה שומאי' כפי' מורד לביה הלל צדוקתהו
 הצדוקתה כו' עד כאן - גם צדוקתה עם שמת כתב זה לשונו אצל התם כשומת
 הצעל קם היבם תחמו וצדוקתה לו ולא היא כפי' שצדוקתה כתובה דעד אחר
 חליה אין לה כלום ומורדו כולי' עלמא שהככפי' שלו צדוקתה יורשי' הצעל
 דלא פליגי' אלא ככפי מלוג אצל כותבי' ומכפי לאן צדק לא שלא כיחנה
 כותבה ליבנות עמי' עד כאן - הרי לך צדוקתה מדי' זיל שאין ליבנות צפי'
 היבם לא עיקר כותבה וחוספות ולא אפילו דוכיח' כלל - עוד מוצרי' מדברי'
 זיל דדוקא דוכיח' איכה ספיקא אי כיחנה ליבנות מחיי' דיבם כלל או חליה
 או לא - וכדוכיח' דוקא פליגי' אמוראי' אליצא דרשי' ואפיקא הלכת דחלוקו -

שאלות ותשובות רבי לוי אבן חביב

מותרת להשתחא ומה בלחות הקיימים שהפסקה הצביל אין מולידין מידו לא כל
שכן שאינו נמשל הנכסים שאצדו כיון שכל אוחס הנכסים הם מוצין אחד -
אבל אם נאמר שכלל בחלוקה האחי אפילו נכסי מלוג ואמר עליהם שששה
קיימים אם הפסקה הצביל אין מולידין מידו הולך בחלוקה ה' הפרט שצדד
צנכסי לאן צביל - גם כיון שהם שלא מוצין הנכסי הקודמים הדיעבתי שצדד
אצדו אינו משלם - ואין להקשות כנגד סקושיא שפסקושיא למעלה או יומר
חוקה מוננו והיא שהחלוקה הזאת מותרת להשתחא ומה בלחות נכסי מלוג
הקיימי' אם הפסקה הצביל אין מולידין מידו לא כל שכן שאינו משלם - נכסי לאן
צביל שאצדו שאפשי' לי לומי' דכיון שהם טעמים ומחלקין רובה לומר שטעם
החלוקה הא' הוא נכסי מלוג וטעם החלוקה ה' הוא נכסי לאן צביל הולך
לו לרצ' לפי' הדין בכל אחד מהם - והוליא שצדד מלוג המשמש שלא יאמר
דנכסי לאן צביל - כיון שקצב הצביל אחריותו עליו הרי הם כחוב עליו ומייב
לשלם לאשה - אבל אם צביל החלוקה מדר' צנכסי לאן צביל - החלוקה ה' ה'
היא מותרת בודאי ואי' חיקון לעי' - הרי לך צ' ומוקמות מדרבי הרב למדתי
מהם כי כלל כונתו היא כאשר כחצתי מלמד הכרה חיקון הקושיא שהזכרתי
למעלה צדדי הרב אשר ה' הצייתי להשתדל בהצנח כונתו - ועוד אני צא
ואשוב לדקדק על דברי לדעת אם פטע לשונו זיל כאשר כחצתי - ונראה לעניות
דעתי כי כפי הפשט הכתן בלשונותיו זיל דעתו היא לחין המורדת והפסקה כל
נכסי מלוג חף אם לא תפסקי' אלא דוקא נכסי מלוג שהכניסה לבעלה וכחצו
צטער הכתובה היא ומפקדה אבל נכסי מלוג שלא אכריסתי' לבעלה ולא כחצה
אוחה בכתובה אלא כאשר לבעלה אי' הנכסים שפגלו לה ציושה או נחתו לה
צומתה לא הפסקיה אוחס והוציין צדדיו זיל צדין המורדת ויראש פרק ששה
עשר יראה כל לשונו מדיק על פי זאת הבורנה ומה שאנו מחלקין צדין נכסי
מלוג אין קושיא כלל אדרבה היא קצרה יפה אלא השכל דכל נכסי מלוג
שהכניסה לבעלה נעת הכסאותיו וכחצו צטער הכתובה דין הוא שחפסיד אוחס
צדדיו מורדת חספה צעלה כיון שצדי' כן נשאה צעלה - אבל נכסי מלוג שהכניסה
אוחס לעמ' ולא הכניסה לבעלה או שפגלו לה ציושי' אין לו לבעל רשות
עליהם וזלתי לענין אכילה פירות אבל אם מרדה לא הפסקיה אוחס שהרי
שהצביל הזאת היא קצרי' יפה אלא השכל - גם המעשה שצפ' אפי' נר' דלחיא
כפשטא על פי זאת הקצרי' דלעני' דתם כתובה צביל מקו' לדעת הרב היא
על עיקר כתובה וימי' ונתי' מוציא פי' כתובה חולה לומר על הכתוב צטער
הכתובה וכיון דעכ' אליבא דרובי' עלתא פי' כתובה שאמרו עס צעמנה עד
כמה פוחתה עד כנגד כתובתה לאו דוקא עיקר כתובה אלא ויה' שכתוב צטער
כתובה - אי' אם נכחצו בכתובה גם כן פשיטא דכלם בכלל זהו פי' קצרה
הרב כפי דקדוק לשונותיו שכתבתי זולתי שקשה לי דעיי' זה הדרך הרב קושיא
לדוכחיה דלמה דלא ה' הרב ליצנה מוכרת נכסי מלוג שפגלו לה תחתיו
כיון שהי' כוחצין אגרת מרד עליהם כמו שיכולה למוכר בזהו שפגלו אחר כך
ובשלאו הנכסים שהכניסה לבעלה וכחצו צטער כתובה שלא הוכל למוכרה
כיחא כיון שזן הדין הוא אם מרדה תחת צעלה שחפסיד אוחס זולתי מה שפסקה
מהם כאשר כחצתי - אבל נכסי מלוג שפגלו לה אחר כך למה לא הוכל היצנה
למוכרה כיון שאין כוחצין אגרת מרד עליהם - והנראה לעניות דעתי לומר עיי'
זו הדרך הוא אחר מצי' דברים אם שנאמר על ל' שדומק שאף על פי שבחיי
הצביל אין כוחצים אגרת מרד על הנכסים שפגלו לאשה אחר כך כיון שלא
הכניסה אוחס לבעלה צמיי' כוחצים אגרת מרד על כלם דהיי' כאלו
הכניסה אוחס ליצם - וגם היות שהרב השוה דין שחיקן ועליהם כתב הדין
המוכר גם לפי מה שכתבתי אין חילוק כלל מלד הדין כי אם מלד הנכסים
עלמם כי צעריך היצם הוה ליה כאלו הוכניסה אוחס מה שאין כן צעריך הצביל -
וכיון שכותצין אגרת מרד על כלם גם אינה יכולה למוכר בכלם כי אם בזהו
שפגלו לה צעורה שומרת יצם - או שנאמר בזהו אחר ואין דוח' כל כך -
והוא דלף על גז דלחין כוחצתי' אגרת מרד על נכסי מלוג שלא הכניסה האשה
לבעלה ואי' מן הדין היה שחובל היצנה למוכר צנכסן מלוג שפגלו לה צעורה
תחתיו דבעל מיי' לדעת הרב לא פלוג רבנן צמוכיר - ואם היינו מתיי' לה
למוכר בזהו נכסי מלוג שהכניסה לבעלה או שפגלו אחר כך היה מוכרת
גם בזהו שהכניסה לבעל וזהו ודאי אינה יכולה למוכר מהטעם הנזכר אבל
שפגלו לה צעורה שומרת יצם דלא מחלפי' בזהו שפגלו לה מוקדם וכי' צ'
בזהו שהכניסה לבעל - ואי' ליכא למוכר זהו ודאי יכולה למוכר והשתחא
אחי הדין שפסקא דמחיי' דקתני שומרת יצם שפגלו לה וכו' דדוקא בהנהו
יכולה למוכר וגם לפי מיי' העור והוא דעת הראש' זיל והרב' מהשקסוקס אנו
לריכין לוי' כיול' צזה צענין אחר דומה לו שכתב זיל נפלו לה נכסים צעורה
חמה צעלה ומה כו' אפילו נכסי מלוג כמי' לא תמוכר שגם צהם יש חלק
וכו' שח'ין שלו כו' עיי' והנה קשי' מואין לו לרצ' שלא תוכל למוכר ח'ין כמו
שכתב הרשב"א זיל והטעם כמו שכתבתי למעלה כיון שהיא אוכלת חלי' הפירות
צמיי' גם אם ממה יורשי' האצ' יורשי' חליים ואם כן למה כתב שאינה יכולה
למוכר כלל ונכסי מלוג כנראה ופשט' לשונו - מה האמר משום דכותצין עליה
אגרת מרד כליהם ליחא שזיה לרעת הראש' זיל דקציר' ליה מל' חלי'ה
קודמת ואין כוחצתי' אגרת מרד וכל שכן שבכאן דבר צנכסי מלוג וצנכסי מלוג
הראש' כתב צמיי' שאין המורדת ומפקדה כלל מהם - אלא דיי' לדעת העור
איכא למוכר אל שריק' לה שחובל למוכר ח'ין אחיא למוכר כן ולכן גזר
עליה שלא הוכל למוכר כלל ונכסי מלוג ואחיא תחתיו כפשטא כזכר למעלה
דהוא הוא ההכרח שהכריחם לוי' כן - אוחס הרשב"א זיל קצ' דליכא למוכר
מיי' ולכן יכולה למוכר ח'ין ומתיי' לח' קשה מיי' דלף על גז דברי' שא' לא
אשמועי' דיכולה למוכר אלא צמיי' דפגלו לה צעורה שומרת יצם מדיוקא דקיי' א'
צמועי' דיכולה למוכר אחי' מנכסי מלוג שפגלו לה תחתיו דבעל כיון דאם

ממה יורשי' האצ' יורשי' ח'ין כמי' - הנה סלרתי דבר להשיב לקושיא החבר למעלה -
ירעמי טילחתי מומחלי' - ולכן הוואם עשה יתקן כי גם דעתי לא תתקרה
ותכלית סוכתי לא היסם כי אם לקיים ונשתחא זיל לא הציען למד ולקדד ספקותי
לפני זקמים שצדד וכלל הדברים הוא שאם סוכה ארנבים זיל הוא כפי הסוכר
רלשונה הקושיא מפורלת כחקנה - אבל לשוטתו זיל צמקמות החבר אינם
מיושבים כראוי - ואם דעתו היא כפי הדרך ה' שדרכתי לטוטתו וזכרתי
לצרכם מיושבין כראוי - גם הקושיא מפורלת צדוקת מנעו ואם כונתו אינה
לא זאת ולא זאת כי אם מה שפי' הרבנים המכרים למעלה אין צי' כח להשיב
לקושיא החבר למעלה כי לומר צדעת הרב רבינו משה צר מיי' מוכי' לאו משום
דנפקא לן מיי' לענין מורדת היא אלא משי' דקציר' ליה מל' יצום קודמת
ואם כן דוקא הנכסים שפגלו לה תחתיו דינם יכולה למוכר כיון דלא זכה צהם
הצביל כלל ואין ליצם עליהם שום חוקה אבל לא אוחס שפגלו לה תחתיו דבעל
חף אם נאמר זה נראה לעניות דעתי שאינו מקפיד וחס דברים צלי' מעט דמאי'
נפקא לן דמל' יצום קודמת כיון דלענין שאר כל הדין אין חילוק כלל -
צין נכסי מלוג תחתיו דבעל לנכסי מלוג תחתיו דינם דכל זמן שלא חיצים
היא אוכלת הפירות מכל' ואפילו מואותן תחתיו דבעל ואפי' אם היצם יולה
ליצם והיא לא חר' - הם שלא מכל וכל לדריך שאין כוחצין עליהם אגרת
מרד - ואם היצם הצביל אוכל הפירות מכל' ואפילו מואותן תחתיו דינם -
ואם תמות צמיי' היצם הדין שזה גם כן בכלל מן הראוי היה שדין
המורה ימה שזה בכלם גם כן ולכן עיי' מה שכתב הרבנים מה' צמיי'
קצרה הרבנים אשר צהכרה לי לומר דהיא האמת אי' יודע ליטב הקושיא
הכו' גם לשונותיו אינה מדויקת כל הראוי מיי' כו' מואר מדברי הרב דדוק'
נכסי מלוג שפגלו לה צעורה שומרת יצם יכולה למוכר לא אוחס שפגלו
לה תחתיו דבעל וכי' שלא תמוכר ככל' - ואם אינה יכולה למוכרה כו' שח'ין
שכתבנו לדעת הרבנים דין אמת הוא והוא שאין ליצנה קודם חלי'ה כלל
לא מתייקר כתובה ולא מנדוכיא ולא מוחספת חייב' דקיל' דכשמתה יורשי' יורשי'
חלי' כלי' - וחל' הינה כונתי לצדד ואם כן לא נשאר עלי' כי אם לקיים דברי'
אפילו ליצם רש'י אפי' דקיל' תרתי למעלי'תא צכות היצנה כח' : וקודם
שאחתי' אסובה לחבור מה שכבר זכרתי פעמים שלם והארכתי צו יומר מדי'
לקיינו צדדיות אמתיות חוקה ואח' לחין ספק כלל אפילו לדעת רש'י זיל
לחין ליצנה עיקר כתובה ותוספת קודם חלי'ה ואם יש ספק לדעת רש'י
הוא צמלי' הדוכי' שכתבנו שחובל ליעול היצנה חלי' דוכי'תה מנכסי' ל' צ' ויכולה
למוכרם כיון שהם עמה יורשי' יורשי' אוחס - וכבר כתבתי למעלה צמיי'
הרשב"א דלדעת רש'י הינה מוכרי' וירשת יורשי' היצנה נאחזים זה צזה
ונלמדים זה מה זהו מקו' הספק והטעם - ועכ'י' נלעיי' דגם לדעת רש'י
אין ליצנה כלל מנכסי' לאן צביל צמיי' היצם והטעם מוקו' שבחתי ומה שכתב
הרשב"א והעתיקו הרין זיל צפרק האשה - זה שאם היה אמת לדעת רש'י
זיל יכולה היצנה למוכר חלי' כלי' או ליעול אוחס למעלה כיון שכשמתה יורשי'
האצ' יורשי' אוחס חלי' אם כן אף לא הוריענו הרשב"א הדין הזה לדעת
רש'י כי אם צנכסי מלוג וסיל לרצ' ללמדנו מדרש יומר גדול והוא כי אפילו
צנכסי' יכולה למוכר חלי' מהם - אבל כיון שלא כתב כן הרשב"א לדעת רש'י
זיל נראה דדוקא צמלי' כיו' יכולה למוכר ולא צמלי' כלי' - והטעם לזה החלוק
הוא דצנכסי' מלוג שהצביל לא קבל עליו אחריותו וחס צמקת האשה ומשפחתם
והיה מן הראוי דכשמתה היצנה יורשי' האצ' ירשו כולן א' לא מטעם דיד
הצביל עדיפ' מיד האשה ואי' כשמת הצביל היצם כידה וחילוקו ח'ו
החידוש לשם רכוי' לומר שיושי' ואי' כשמת הצביל ירשו חלי' אם כן גם צמיי' תוכל
למוכר חלי' ומהם אבל צנכסי' שהם צמקת הצביל כיון שהוא חייב צמחיותן
והדין הזה נותן צהם דכשמת' ירשו כולם ירשו הצביל אם לא מנע' דמקפיקא
לן אם יתנה כתובה ליצנה ומחיי' דיצם אם לא - וכיון דהללו צחים לירש'
והללו צחים לירש' יחלוקו - מה החדוש צכאן רבי' דיורשי' האשה ירשו חלי'
הנכסים אם כן די לנו שנאמר זה כשמתה שאו כשמתה היצנה עכל וכל
אבל צמיי' היצם שחובל למוכר ולהוליא הנכסים ומחוקת היצם אין לנו - ואף
על גז דליכא מיי' צמור' דנכסי' לאן צביל צמקת יורשי' האשה כלם כשמתה
וח'ו הפך מה שכתבתי שהחדוש צכאן דיורשי' האשה ירשו חלי' הנכסים אינו
קשה כלל כי דברי' אלה הם צנויים על מחלוקת אציי' ורצ' אי' יוד כידה או
עדיפ' מידה דהוא הוא דקיימת אליבא דהלכתא - ועל פי קצרתם אחי' דן -
ומאן דקציר' ליה דנכסי' לאן צביל צמקת יורשי' האצ' הוא חילוק עומם כאשר
כתב הרבנים זיל צמח'ושו והראש' זיל צמקסות - ועומם זיל דאם נא' כן
נולא נכסי' מלוג צמקת הצביל יור' מנכסי' לאן צביל - וצמנה דוכתי' מוכח
איכא אשר לפי זה צהכרה לנו לומר דפליגי' אם כן לדעת אציי' ורצ' הפעם
שכתבתי נכון הוא ואין קושיא כלל - ובו מתקיימו דברי' הדין שכתב צמיי'
הרשב"א ודומה לחלוקת ח'ו הלכה למעשה נעלא להדין זיל צמקתה שחלוי'ה
צענין שומרת יצם שמתה מה יעשה צעיקר כתובה וצנכסי' לאן צביל וצנכסי'
מלוג שפגלו תחתיו דבעל - וצנכסי' מלוג שפגלו לה כמיי' כו' - והשיב עיקר
כתובה ותוספת ליורשי' הצביל - ונכסי' מלוג שפגלו לה צעורה שומרת יצם
ליורשי' - אבל צנכסי' לאן צביל וימי' שפגלו לה כשהיא תחתיו דבעל יש
מחלוקה צין הגאונים ורש'י דלצדדי' הגאונים הכל הוא צמקת יורשי' הצביל
ולדעת רש'י יחלוקו ציי' צנכסי' לאן צביל ציי' צנכסי' מלוג ולצקוף כתב חיל'
ואנו צעני'תו שאין לנו להכריע כן אחי' דן דנכסי' לאן צביל שהאשה
צאה להוליא מיורשי' הצביל לאו כל היעו' שאין עשין מנעשה לטוליא כנגד
גאונים זיל - אבל נכסי' מלוג אפילו נפלו לה תחת הצביל כל שם קיימי'
צ'ו נותנים מקלה ליורשי' כצדדי' רש'י זיל כו' שאוחס נכסי' מנע' המוקד
למשפחת צית אציי' עיי' : וכחתי' החילוק שחלקתי - עכ'י' נלעיי' עמם אשר
לקיים

שאלות ותשובות רבי לוי אבן חביב

ועד צדקתו לקיום דברי הנה הוא מצוה כן צדק צפיה הגומר פי השול
על שהיה דקדוקי צנוני בני יצחק היה - חיל פי צדק שנתן לה גם לפוסלה
על סאהד וכו' וקי' ללא היה להם להחזיר גם ללא נהנה כחוצה לגבות עד
שחלון והיה להם לכתוב שחלום ואומר רי וכו' הרי מצוה צדקתם צפי
שאף על פי שהיננו עומד לחלון שכבר הוא פקולה על היננו אין לה
כהוצה עד שחלון - הנה הארכת דבר צדקים דברי צדקתם כפי כפי ויותר
ועם כל זה לא ילחמי ידי מצתי עד אצול אל עקדשי קפרי המופי זיל
אצניה נלשוותם אם יש צהם אזה דבר קוסר מה שאמרת וזמנה אכזי
אפיה לבי לישבם ולבחרם - והם ראשונה הרומזין זיל בחידושי פי אפיס
צמועתי דמורדה כתב חיל ואיכא מיד דלי אורה מליס עלי כופין אורה
להוליא שאינה כצורה להצטל למאוס לה - ואיכא דמאמי עלה מדהנת צפרק
צתרה דמדרים ג' קסיס יולאול כו' ולי איכא מאן דקליק אדעתי שאינה הבא
דחא מפסקה כחוצה הא צורכה דלס כ כו' ומו חקנו ציננות פרי צית
שומי כהאי גונא הורדה האלה מצינתי ציננות ומה צעלה כופין אורה
לחלון לה - ואם נחמלה נחמלה לכך מצקשי הימנו - והא הכא דודלי מליס
לה כי כדרא הימנו משום דלא צעיה ליה ופיה אין כופין דשומעתי מה
דכל היכא דצעיה לחפוקי כפשא מוצרל אין כופין - ואיית מצקשין לחלון וליחן
כחוצה קאמר וסלה לדברי האומי אין כותבי' אגרת מרד על שומי ינס כחוצה
יש לה מיינו וכופי' ומצקשי' על החליה עלמה שכינו ומו כו' עיכ - הרי
כפי הנרי מופי' הלשון הזה פי' אין כותבין אגרת מרד ריל שפורעי' לה
כחוצה אפי' קודם חליה דכן כפז הרב כחוצה יש לה מיינו ומשומי צין
צתמרון צין שלא תחלון דלי דוקא אחר חליה חילך אומר מיינו - ואני אומר
דאין מאלן רליה כלל ואפי' לאלן דלמי' אין כותבין אגרת מרד דוקא אחר
חליה טועלת היצנה כחוצה לא קודם - ופי' וכל מקום ריל צין צחליה אחר
צדון היצנה צין צחליה כפפיה היצס - ואמרת זה יצאלר ככה הרומזים זיל
כתב צחצירו שופי' להוליא טוענת מליס עלי מדי' הגומי ובלבד שחפסיד
כחוצה' ובצירי' המענה הזאת כתבו צביאור יוחר ואמר שמיש צחלמוד צבינו
מצקשי' ריל ללאל חפסיד האשה כחוצה אצל אם היא רולה לחפסיד כחוצה
כופין - והנה הרומזין זיל הרבה קושיות כנגדו וצחוק הקשי' המענה הזאת
שמינו צה מצקשי' ועיכ ריל על החליה לצד מאין פנות אל כחוצה כלל
ומעטע שאין צנו כח לכוף על החליה שאם חלמי' משום כחוצה אינה מפסקה
אורה אפי' אם החליה היתה כפפי' כיו' שאי' מורי' למיד הכי ואיכא פשיעא
שאינה מפסקת כחוצה האמת שאינה טועלת אורה עיד אחר חליה אצל מביין
שחלמה צחיה אופן שיפיה הדין הוא שחמול כחוצה ואם הדין טוח שצכל
אשה שחלמי' מליס עלי כופין גם צו כופין ואם כן חילך אומר מצקשי' ויהאמת
ספסוקי' האמת היא חזקה כפי הנרי - וכן הרומזים זיל הרביש צה צפירוש
שמענה האמת האמת סקן כי המענה הזאת נכחית לדעת מענה ראשונה דמיית
וכותבין אגרת מרד ואם חילך קושיות כלל - גם זה רליתי' לגנות לחלמי' ופי'
אלר כבלי' אגז כלל הדברים הלשון הזה צבור ומקיים מה שאמרתו ואין ופי'
כלל - ארצנא למאי דקסיד מעיקרא קשה דהיל לענקע ליסנא צריח עפי'
ולמינר הכי והלא לדברי האומי כו' כחוצה כבר שקלא לה צלל חליה - אצל
כיון דלא אומר הכי ואמר כחוצה יש לה משמע דלא שקלא לה השחא ולא
מפסקה לה וצתר חליה שקלא לה זה צורר מענה לפי זה הבס כהפך אל
הדורך ומדברי הרב רומזין קסיל לחולק להצ' ראי' דלמי' מליס טועלת כחוצה
קודם שחלון משם חצונה כנגדי דלס אמת היה לפי הדין היה לו לרב להקשו'
אורה הקושיות כי הוא חזקה יותר אצל כיון דלא הקשה אורה הקושיות ככרי
עמוד לשונו זיל בהכרח לנו לומר קסיל לרב זיל רלינה טועלת היצנה כחוצה
קודם חליה אפי' לאלן דלמי' אומר מליס' עוד ששמעתי שיש רלינה שהיצנה טועלת
כחוצה' קודם חליה למיד מליס ממה שכתב הרומזין צפרי' החולץ צמועתי
דכופין חיל וצנה זיל כתב חוצה הכי וכו' אורה לא יחא לים ציבם לית לה כחוצה
דכי אומר רבן זיל לה כחוצה הימנו כפלה קמי' מוכה שחין דלא חמתי' לה
אצל לאו מוכה שחין הוי חמתי' לה - ואי לא מיינמי' פקעא כחוצה - וליתי
רבנן דפליגי ואומרי' מיינו צעני למיתן לה כתיבתה צין דכפלה קמי' מוכה שחין
צין דלא כפלה קמי' מוכה שחין וסדרו ומייתחא דקורא דליחא ועצדי' לה
ככלתיה ררב ציד כי חפסה לא מפקי' מיינה וכו' לא חפסה לא יצנין לה
עיכ - וזו היא מחלקתן של צי' יצינות צחוצין אגרת מרד כמו שכתב
הרב הגדול צחוצות עיכ הרומזין זיל - הא קאמר רבנן דפליגי דליכסו כל
גולן דקצר כשמואל וכמו שכתב הרומזין שזה מחלקתן של צי' היצנות כו'
דלמי' מיינו צעני למיתן לה כחוצה ומשמע אפילו קודם חליה מלל פי' גלון
מידי צלישתי - ואני אומר אין מאלן רליה כלל ואף כי לא עלי לצד משא
אופן ציחי' זה כי אם על כל רואה דברי' זיל שכתבתי למעלה אשר ממש
הוכחתי למקום כי רעמו חילך צהי'ק ושחין ליצנה כחוצה זיל אחר חליה אפי'
למלן דלמי' ומליס עיכ כל זה לענין עורה קידור הדברים כחוצה ריל אחר חליה הכי
ריל על עמי' אפי' עשיית ואני אשא ואני אסבול ואמלט ומכל דוחק לשון שיש
צדרי' הרומזין כנגד מה שכתבתי - ויכול הייתי לוי' כי אחרי מה שכתב
סגולן והוא מחלוקת צי' היצנות אי' הלכה כשמואל או לא - כבר הוכחנו
למעני דפי' מאלר שמואל אין כותבין אגרת מרד ריל אין כותבי' אגרת מרד
להפסקיה מיד כחוצה אצל עם כל זה אי' כותבי' לה עד אחר חליה אם כן
גם מה שכתב הגלון מיינו צעני למיתן לה כחוצה ריל אחר חליה ולא
קודם זה היה אפשר לומר והיה מופיק אצל כדי שלא יתן פתחה פה לצעל
הדין לחלוק הריני צל לצאר צהכתי' כי מה שכתב הגלון הוא אחר חליה
ולא קודם - ומהה אי' ממי' שרלה דברי' צעל העמור צסם גלון צדין יצנה מורדה
חילך נעלם זה מעיני' המענה - כבר נודע מה שכתבו הגלון צדין אי' מורדה

והחמקו שחמקו שכופין לצעל להוליא צנפ ופי' כל מצייתי כו' חא
אף כי אינו מדין החלמי' צעני' מורדה רי' לתקן כן כדי שלא חלמה צתה
ישראל לחרצות רעה כהכר צחלכות פי' אפי' חין יצנה מורדה ככה
הוא לרי' למיד מייק אצל למיד מליס טועל כחוצה ומלס כי היא כבר חללה
מדין החמקי' ולינה מורדי' אם כן טועלת כל כחוצה וצעני' חפסק שיש
לי' הלכה כשמואל או לא כתבו קלח אפגלונס דומי' דפסקה מכתובתה ריל
מונה ומאחסי' והוספו' לא מפקי' מיינה דלילעא הלכה כמיר' מליס ופי'
צבר חללה מדין החמקה - ומלי' דלא חפסה לא יצני' לה דלילעא הלכה כמיר'
מייק - זו היא כלל כונת דברי' צעל העמור צסם הגלון אף כי לא צלשונו -
ואם הם הדברים שאמר צבאלן וחס כן אין רליה מאלן מאלן שהיצנה טועלת
כחוצה קודם חליה כי דברי' הגלון צסיים על חקנתה שכופין להוליא או
לחלון וכל מה שכתבתי לה אחר חליה הוא ולא צל הגלון צבאלן כי אם
לצאר חלוק יצנה מורדה לאשח איש מורדה - ופי' עכפי' הרי הדין צבאלן
צבור עם האלמנה לענין המיון דלס לא שמעתי לחקנת הגלון שכופין להוליא
או לחלון משום אומרי' דאיסור מיינו לענין ממונא חייבי' אלו לשמוע אליהם
ולעשות מעשה על פייהם - גם אפי' מורה צוה - וכבר כתבתי למעלה כי
מדין מורדה יש זכות לאלמנה הזאת צככסי' - ומה שעליו אנו דמי' עתה הוא
אם יש לה זכות קודם חליה לענין הממונא מדין יצנה - ולמי' שאין לה זכות
כלל אפילו למיד מליס חמקי' אצל מדין חקנת מורדה יש לה וצקוף הכל יצאלר
צענה' - גם שם יצאלר לענין מה יש לה זכות אם לענין כדו' יצנה לצד או
אפי' לענין כל כחוצה עוד שמעתי שיש רליה שהיצנה טועלת כחוצה אפי'
קודם חליה למיד מליס ממה שכתב הרומזין זיל צספ' מלחמותיו עם צעל
המאור זיל צצבא להשיב על מה שהקשה כנגד דרי'ק זיל הרב צעל המאור
צסם רבינו אפרי' צסיס ציס כתב הרומזין צהמשך דברי' זיל ולי' חילך אין
כותבין אגרת מרד על שומי יצס נעולה אפי' מן הסידי'ם לאחר מיתת הצעל
היא יוליא וטועלת כחוצה כדון משנה ראשונה דמי' נסיס עיכ - הרי מאלן
דלמי' אין כותבין אגרת מרד טועלת כחוצה כו' ומשמע אפילו קודם חליה -
קול דברים שמעתי ולא חילך - ואם צלתי להשיב חצונה עם ציבור כונת
הלשון צסי'מות יחילך הדבור מאלר כי הייתי לרי' להעתיק לשון הרב רבי'
אפרי' ולשון הרומזין זיל ולכן לא חכתי' עלמי' צצחי' כוכי' הלשון ולא ארצר
צו כי אם מן השפה ולחון להכלל מהחליה והוא צוה האופן - כלמי' שאין
הדון דומה לרליה כלל לחלוק גדול יש צין מורדה על צעלה לצד לאומרת
נעולה אפי' מן היהודים - וכן כתב רשי' צפי' המענה דכיון דאקרה עלמה
על כל היהודים משמע דחשתי' קשה לה - דוקא צככולם מן הסידי'ם
כתב הרומזין דטועלת כחוצה למיד אגרת מרד לא צמורתה כמו שמענה
עלמה לא מפסקה הדין האמת צמורתה כי אם צצומו' נעולה אפי' מהסידי'ם -
עוד לי רליה מהלשון ולא רלי' להחילך כי המענין כונת הלשון צשלמות
יחא דברי' מוכרחים - עוד שמעתי שיש רליה דהיצנה טועלת כחוצה קודם
חליה למיד מליס ממה שכתב הרומזין צחצונה שאלה חיל' י' שאלה ילמדנו
רבינו יצנה שפסלה לבי יצס כהן ועמד עמה צדין פעמי' רצות להיציס אליו
ופשטה ידה וקצלה קידושין מאלר אם כופי' אם היצס לחלון לה על כרחו
ואם דכין צה כדון מורדה ואצרה כחוצה אחר שהיא כתבה אלצע צין שיני'
חצונה אין כופין לחילך ואפילו למענה אחרונה דלמי' מליס דקסין לה
צהא וכו' שאפי' ציצנה שגורה הבאה מייצנה לאחר מיתת צעלה כו' הא לחלון
אין כופין כלל - ומינה מהאי' עמאל לא חזיקן דקכובה צכחוצה משום קידושין
צעלמא עפי' מייצנה דעלמי' - והרי דינה לענין אגרת מרד צפלוגמי' דמענה
ראשונה ומענה אחרונה - דלמענה ראשונה היא מורדה ולמענה אחרונה לא היא
מורדה דלא מליס מליס כופין אורה לחלון וצידו לעגנה עיכ - הרי כפי הנרי' מייצנו
יש רליה נקיים דברי' חילוק דלא כתב דלא קס'י' לה צכחוצה ומשמע
דטועלת אורה מיד - עוד כתב לצקוף דריו ליצס היה שאין כופין אורה לחלון
וצידו לעגנה משמע הא לענין כחוצה שקלא לה - ואני אומר דאין מאלן
רליה כלל דכונת הרב היא להשיב לשאלת השואל דקא מפקחא ליה אם כלי'
שאצרה היצנה הזאת כחוצה מיד כיון שהיא נהנה אלצע צין שיני' וגמיה
להיותה נאצרת עליו עיי' קצלה קידושיה דהוי' מעות לא יוכל לתקון לגבי כהן
ולמי' למתני' לחנן ארוסה ושומרת יצס לא טועלת כחוצה ומיד מפסקת אורה
ואין חקון כלל או לכסחיה צהחראם צצונו הזה דדינה הכי' ומעטם צביא' מן
דהיא כחכי' אלצע צין שיני' וגמיה להיותה נאצרת עליו כיון דעצרה על החראתו
היכ היה ועל זה השיב הרומזין דלא דמי' ומשוי' קידושין צעלמא לא חיי'
דקכובה צכחוצה להפסקיה מיד - אצל שישך מדברי' שטועלת כחוצה מיד
אין לנו דיון החרש שהדעינו שאינה מפסקת אורה מיד ולא דמי' למתני'
דלמי' או לקועה צצונו זה - והעטם למיד דלמי' דהוא והתם היא כחכי'
אלצע צין שיני' לא דמי' הא דהכל להכור דחסם צכל חלל מייני'ו היא כחכה
אלצע צין שיני' ואי' חקון כלל דלעולם אקורה לו ואם כן מיד הפסקה כחוצה
אצל ציצנה שקצלה קידושין אפי' דהיא כחכה אלצע צין שיני' ונאקרי' עליו'
עיי' קידושין שקצלה היא מיינו האיסור אינו לעולם דלי' נתן לה גם העקדש
הרי זו מורדה ליצס כדלמי' צפי' האשה רצה - וכתבו הרב זיל צצוה
שחצונה אם כן כיון דהאיסור אינו לעולם וציד המקדש לתקן לא הפסקיה
כחוצה : ומלי' דכדון שלפנינו היצס כהן היה והרי היצנה פל' ידי הקידושין
שקצלה נאצרה עליו לעולם דמעות לא יוכל לתקון צבי'ושין הוי' עם כל זה
דעת הרומזין זיל דלא חמתי' הבא היא כחכה אלצע צין שיני' להפסקיה כחוצה
כיון דמעטם השועל שעשהה היא והוא קצלה הקידושין יש חקון ליצס אחר
צגנו והרי היצס הזה כלי'ו כחחפה שקדו כיון שאלרו נמשך היתה אקורה
עליו

צטט הרמב"ם כל יצומה שרינה שחלון כ"י יתקצ הרבה מולד על פי ששומה
 חס כי מה שכתב הרב כל יצומה שרינה שחלון כ"י רולת לומר שמן שרין
 אגודת הוא שחלון לא לקצת ספק שלא נחזר לו. אומנם היצומה אין דינה
 שחלון מן שרין אגודת ואפילו לומר מולת חלילה קודמת כי אם לקצת
 הספק שיש לנו אם מוכין היצום לקצת מולת או לא ולא כן אין מוסר ראי' כלל
 לשחטול היצומה כלל קודם חלילה למ"ד מולת חלילה קודמת. עוד ראי' להביא לי' אי
 שבי צעל לדה לדרך צמאמר הג' כלל ד' פרי' ד' כנגד מה שכתבתי כדי שלא לסיח
 כדון כדן כוצב עזות מה שראת. גרין ענה היצומה כחז כדברי רבי' חס והלאה
 גם פסק מולת חלילה קודמת כדעתם ז"ל אחר כך כחז ח"ל כל יצומה שרלחה
 לחלון הרי זו נוטלת כחוצתה אם יש לה כחוצה כשאי' האלמנה
 עד כאן : המושג לכבוד צעל הספר הזה ישחלל לפרט הלשון הזה באופן שלא
 יחלוק על כל שאר הרבני' אשר כבר הוכחתי מדבריהם ז"ל דאין ליצומ' כלל עד
 שחלון ויאמר כי מה שכתב צעל הספר הרי זו נוטלת כחוצתה רולת לומר
 אחר חלילה כי לא הוא זמן נטילתה ולא קודם כדק"ל לא יתנה כחוצ' ליצומ'
 מתייס וכונתו להודיענו חידוש דאין כחוצין עליה אגרת מוד' אצל להודות על
 האמה ומשמעות הלשון כפי הפשט הריני מודה כי הלשון הזה קוטר דברי
 ואין צי' כח להשיב עליו. האומנם לא מפניו אחרו צי' דכיון דגוברי' דמר לא
 צרי' לן ועממא לא ית' לנא' דקאמר ליה לן למשקב מילחא צעממא וועעני
 עוצא מנגמרא ופוסקא זכרונס לזכרה מוסר מילחא דליה צה עעמא ארדנה
 איכא לערני עלה ולאומוצי חיונחא . ופה נכלס החלק הג' הזה כי הוי עיקר
 הדין שלפנינו ולכן הארכתי צו כי :

החלק הר' ציבור אם יש זכות לאלמנה לענין הממון מולד חפיסה הנכסים
 שהם צידה או לא . חפיסה היצומה צנכסים היא צ' מייס . הראשון
 חפיסה הנכסים ששאלו ציחה וצרעותה וזאת החפיסה אדבר צה חלק .
 השני חפיסה המור שנתן צידה מוכח לוחם הצעל ומקום הדבור צה הוא חלק
 הצה אחרי זה וצבל אחד מאלה לריך לצר צ' דצרים . הראשון אם חועיל החפיס'
 לשחצנה היצומה כחוצתה מידו שחוכל למכור ולחם צנכסים מענה-ולמונות
 אין ספק כלל שאינה יכולה למכור כי הדין פשוט צפרק החולין וכחצוהו כל
 הפוסקים ז"ל דאין ליצומה מתיכח אחר ג' חרשים לא משל צעל ולא משל יצום .
 ואם כן פשו' שאינה יכולה למכור למונות . אצל הספק הוא אם יכולה למכור
 לכחוצתה או לא . השני אם תמלא לומר דלא חועיל החפיסה לשחצנה כחוצתה
 מיד עד אחר חלילה או מיתה האם חועיל להיות הנכסים צידה ושלח להוליחם
 מתחת רשותה כיון דחפסקא אוחס' . כבר כתבתי למעלה דלכ"ע אין ליצומה
 כלל בכחוצתה וחוס' וכדוניה עד שחלון ואפי' לדעת רש"י ואם כן צצביל
 שחפסקא הנכסים אין לדון שחטול מה שאינו ראוי לה עדין מן הדין ושחצוהו
 בכחוצתה מענה קודם חלילה . ובשלמא אם לדעת קלח הפוסקים היה הדין
 נוחן שיש ליצומה כחוצה קודם חלי' אף צלח חפיסה אף דלדעת רוב הפוסקים
 אין לה כחוצה ביחא לומר דאם חפסקא לא מפקי' מיתה על פי אותו הלשון
 שכתבתי למעלה שכתוב צהגה"ה צמדכי וזה לשונו . מהר"ם היה רגיל לפסקו
 היכא שבדוליס חולקים צצדד אי חפס חידך לא מלי מפיק מיתה כ'י
 אצל כיון שלדעת הכל אין לה כחוצה עד שחלון אם כן החפיסה אינה כלום .
 האמה דלדעת רש"י דקצירא ליה דכופין על החלילה היה נראה דאין מוליאין
 מיתה ולא מועט שיש לה כחוצה קודם חלילה אלא מועט דכאמר דאדכופין
 אוחה להחזיר הנכסים ככפנו ליצום לחלון . ואם אין צנו כח לכוף לחלילה
 מועט החולקים עליו לפחות לענין הממון כיון שהוא צידה אין כופין להחזיר
 לדעתו ז"ל . אצל ומיין שכתבנו למעלה דאין לעשות מעשה על פי רש"י לכוף לחליל'
 צצוס פניח ואם היינו מניחין הנכסים ציד היצומה ושחטול אוחס מענה הרי היא
 כפייה גדולה אכ כן אף אם הנכסים ציד היצומה הדין הוא להוליחם מיתה
 ולא תזכה צהם מענה לשפרעו כחוצה מלכד זה דכיון דחפסקא הזאת אינה
 כראוי לפי הדין לפי דעת רוב הפוסקים כיון שהיתה לאחר מיתה וכן כתב רש"י
 ז"ל צפי' צפרק האשה שנפלו לה וצפרק הכותב . גם המרדכי הוקיף צפרק
 אלמנה מזוכית לצאר קצרה רש"י וזה לשונו וכן פ"י רש"י צחצוהו דכל הנכסים
 שלהם צחוקת היחוס צכ"מ שהם ואינם משועבדים לא לכחוצה ולא לצעל חוצ
 אלא למונות צצדד ואם חפסקא לכחוצה יאחרו לירשיו צלח שום טענה ואין לדון
 עליהם עד שיהיו צידו וצרותו כ'י עד כאן . אם כן הרי נכסים האלו לדעת
 רש"י כאלו הם ציד היצום וכי היכי דכי הו ציד היצום אין להוליחם מידו קודם
 חלילה לתח לאלמנה אפילו לדעת רש"י כאשר נתבאר למעלה הכי נמי ענה
 שהם ציד האלמנה אין לה כח צהם כלל כיון שעדין לא חלל' ואפי' שכתבו
 החוקשים צצס רבינו חס צפרק הכותב דחפיסה היצומה צחי' היצום הרי היא
 כחפיסה צחי' הצעל והרי היא חפיסה גמורה אין צצך כלום כי לדעתו ז"ל אין
 אנו לריכין לזה העטם שהרי הוא ז"ל כתב צפי' דאין ליצומ' כלל עד אחר חלילה
 ומה שאבו דרין צכאן הוא לדעת רש"י וכיון דלדעתו חפיסה היצומה אפי' צחי'
 היצום אינה כלום כאשר הוא ז"ל צפרק האשה צצמכת קדומה היא וכי צהם
 צפרק הכותב אם כן הרי הנכסים כאלו הם ציד היצום ואין לאלמנה כח צהם
 כלל לצומה כחוצתה מענה עד אחר חלילה או מיתה וכיון שגן הדין להוליח'
 מחמת ידה ונתחם ליצום כי לומר החלוקה הצי' שכתבתי למעלה שישארו ציד
 היצומה לערצות ולשעצוד כחוצתה אי אפשר גם כן כי לא מליצו צצוס מקום כי
 צעל חוצ שחפס קודם זמן צצייח חוצו דאין מוליאין מידו . ואם זה צצעל חוצ
 גמור דודאי חוצו יצא לירי' צצייח כל שכן כחוצתה אשה דאפשר דלא אחי' לירי'
 צצייח' האמה דלדעת הרב רבינו עשה צר מיימוני דקצירא ליה דכל פירות
 נכסי' לאן צרול אוכלת היצומה גם אם מנה יורשים חליין אין מוליאין
 מיד האלמנה סכום כל נכסי' לאן צרול ולא צצדד אם החפיסה היחה כראוי וכדין
 אלא אפילו צחפיסה שלפנינו שאינה כפי הדין נראה לעניות דעתי דלדעתו ז"ל
 אין

ענין אחר שקידושין . זה לנע"ד טעמו של טריצ"א ועלכזה שכתב לא חזיק
 דקכסיה בכחוצתה מוסר קידושי' צעלמא טפי מייצום דעלמא למדחיו והיא
 עוצאר . ועל פי זה שדרך גם כן כחז לצקין ועיסו צדוק' שלפנינו
 בלומר אף צדוק' שלפנינו דמן הדין היה שפסקיד כחוצתה כדעממי' פשוט
 ריחמא דיו שאלן כופין לחלון וצידו לעגנה ואין לקסנה יחד מה וכן הטעם
 שכתבתי . כלל הדבר ללמדנו שהצדל הזה צה הרב צחצוהו אצל לא שחטול
 היה כחוצתה קודם חלילה ח"ו . ועוד רכיון דין צה הרב דרמורה והדין
 צה לפוס פוסק' צמירמל דמחולל ואין כחצים כ'י ומירמל דמחולל פירוקה
 צרור כאשר כתבתי . אם כן גם מה שאמר הרב צעל החצומה ר"ל דלא מפקדי'
 כחוצתה אצל עד אחר חלילה לא שקלל מה צרור . עוד יש לי לצרר אם יש ראי' לדבר
 החולק מהלשון שהצחתי נמוט' צצס
הרמב"ם שכתב * שם ח"ל כל יצומה
לומר העניה
 שאמרנו שדיני שחלון ולא חתיכם הרי דהיינו צפי' שבי מהלכות יצום וחלילה
 זו נוטלת כחוצתה אם יש לה כחוצה (דף רל"ז ע"א) והדין הוא לקוח מפר'
 בשאר האלמנות ע"כ וכפי הנ"י יש רש"י ומהר"ם . והיצומה שחולין ולא
 ראי' דהא כחז דכל יצומ' שדיני שחלון מוצאיר במקומות חלוקין צגמי'
 וצחוקפחח ומייתה להו הר"ף צחלכות שילהי פרק קמח דיצומה דף י"ה
 גס היא נוטלת כחוצה ואף על גב דלדעת הרמב"ם פ' עשי' מהלכות דלעיל דף י"ה
 הרב היא דמייק' מ"מ אנו מודין מהכלל דיצומה והעור אצ' העור סמוך קע"צ
 שכתב הרב לפי דעת האומר מתיק' ואין חומר דאין מוכאן ראי' כלל ולא
 ענעמא למיד' מתיק' ואין כופין דלדידתו מהכי דחוללין ולא מהייצומי' ולקין מפי'
 דלוי' אן ראי' כלל דמה שכתב הרב ליה הוחצר האי מירמל שפיר צצס
 ז"ל כל יצומה וכו' ר"ל שדינה שחלון חכס אחד :

וכופין והן השכיח דכופין עליהם *
 כדחק פ' י' מותרו' וצכאן אין כופין ואם כן לא דמי חלל אפי' לדעת רש"י
 דס"ל מתיק' וכופין אין מוכאן ראי' כלל לשחטול היצומה כחוצתה קודם חלילה
 והה כי כונח הרב כבר למדה לנו הרב צעל מניד משנה והיא ללמדנו דיצומה
 שניה ליצום ולא לצעל יש לה כחוצה אף על גב דצעי' לה צירופי' ולא אפשינו'
 דאין אגמי' דיין סוכינן דלא מוספקא להו כלל כאשר כתבו המפרשים ואם כן
 שקלח כחוצה אצל אין ללמוד מוכאן שחטול הכחוצה קודם חלילה דלא עליה על
 דעת הרב מנוולס . וכן צמוכה שמין שצממוך כחז חולין ונוטלת כחוצתה דדוקא
 אחר חלילה נוטלת כחוצתה ולא קודם חל' כלמוד מוכאן דלמ"ד מתיק' אכין וצופי'
 לבל יצום שצממולס כופין ואחר כך נוטלת כחוצה וכיון דלאו צבי הכרעה אכן וצופי'
 פניס אין ראוי לכוף אם כן לא שקלה כחוצה . הנה נכבכתי צכל העורח
 הזה להשיב לקושיא הזו למודה שיש ראי' לחולק מדברי הרמב"ם ז"ל כי לפי
 האמה אי' ראי' כלל כיון דדעתו הוא דמולת יצום קידומה ועל פי קצרהו זו
 נחצ אותו הכלל אי"כ אידך כלמוד מהכלל הזה לומר דאמר מתיק' . אולי אם
 היה דעת הרב מתיק' לא היה כוחם סכלל שהו' להשחצם וללמוד מוננו דכל יצומה
 צצגמי' נוטלת כחוצתה . ואם היה כלל צגמי' צחכר ח"י"ל לכוחצו אצל כיון דצגמי'
 לא חכר שום כלל צזה כי אם פירטי הדיין והרב קצלס וכללם צכלל הואו
 צודאי' הוא ע"פ קצרתו דמייק' ואין לנו ללמוד דייני' מוננו למ"ד מתיק' . עוד יש
 לי להשיב לקושיא מהשכל שהעירתי למעלה והיא דלמ"ד מתיק' מהשכל ימייב דאף
 ע"ג דאין כופין על החלילה דעל הכחוצה כופין כענין שאמרנו רוב הפוסקים ז"ל
 צכל מק' שא"ל יוליא ויתן כחוצה ככחה דפ' המדיר שהדין הוי שכופין על
 הכחוצה אפי' דמצקטי' . והנה וכו' הקוביא הזאת אפי' דלחלל השכל נראה
 חזקה עכ"ז לענין מעשה הרי הוא כחוס הנשצר . דכיון דכל הפוסקים כתבו
 צצירור דאין ליצומה כחוצה עד שחלון ואפילו כח הפוסקים מתיק' . וזה נחם
 קוביית גמי' כאשר הכל עוצאר למעלה צאורך אם כן אף דמכח הקדומה אחרת
 יראה לפסקו הדין באופן אחר אין לנו לנטות מדרך הפשוטי' וממה שצא מדבריהם
 מפורש לככה צדך עקומה לדמות מילחא כד' לעשות מעשה . וזה אני
 אומר דרך כלל אומנם דרך פרט להשיב קלח לקושיא נלע"ד כי היכרחו הפוסקי'
 ז"ל לוי' ציצומה דאין נה כלל עד שחלון ילא דמיא לכל המוקמות שאמרנו זכרונס
 לצרכה צהם יוליא ויתן כחוצה מוסר דהחם דראוי הוי לכוף על הכחוצה כיון
 שצעל העומד האריך ואמר צפי' ויתן כחוצה וצשלמא אם פ"י יתן כחוצה רולת
 טוור דכופין עליה ביחא דהאריך הלשון כל כך אצל אם פ"י מצקטיס על
 הכחוצה כמו ציוליח שפי' מצקטיס כיון דלא נקט כופין אם כן מה לו להאריך
 ויתן כחוצה כי פשינו' שהמוליא אשחו עמוהו צרלונו שיהן כחוצה . אומי' ציצומה
 קלח דצרו כלל צעני' החלמוד צצצייח כחוצתה כי אם צחלילה אף ע"ג שאמרנו
 מולת חלילה קודמת ואם כן נראה שהדין הוא שחולין וכותן כחוצה ואף על פי
 שאין לנו כח נכופי' על החלילה כיון שלא הזכירו כופי' צפי' נכפנו על הכחוצה
 ע"פ שגל הזכירו דין כלל צכההה כמו צחותם שאמרנו ז"ל יוליא ויתן כחוצה'
 נראה דאין ליצומה כחוצה עד שחלון . הרי עטם ככון מוכח מהמר המורח
 לפוסקים ז"ל שפסקי ציצומה דאין לה כחוצה עד שחלון וצאומה שאמרנו ז"ל
 יוליא ויתן כחוצה פסקו דכופים על הכחוצה אף על גב דיא הוליא ואם שאמר
 ס"ח גופא קא מנעיא לי צעלי החלמוד עלמס מה ראו על ככה ומני' להם החלוק
 הזה שציצומה לא הזכירו צצייח כחוצה . להשיב לקושיא הזאת צעמנה סכלית יד
 דעתי הקלרה לא השיגה דצ' צשלמות . האומנם הלכתי לי לפירס הקוודרם
 כמו מהמדים פרו' לחרופה ועלשו למחבל אשר נטע צדין הזה המכס השלס
 הנעלה כמעריר אצרהס נ' יע"ש ז"ל ומפרי העץ אשר צחוכ' צחצוהו הקופי'
 הזאה לקעתי ולקעתי פהמה פה ואכלה ותי צפי' כדצב לנוחוק כי הוא פלפול
 ערצ אומתי נאים הרצרים לני' שאמרם ועל פי דרכו הלשון שכתבתי למעלה

שארות ותשובת רבי לוי אבן חביב

לא • דבר זה לא יסתייג לרוב לכתוב כלל כי לעניות דעתי הוא פשוט מאד שאין לה זכות מההלכה • ועם כל זה אמרתי לחברתי להשלים זיכרון הדיון • ומפורסם לכל הוא כי כל הנאי שהוא כנגד הדיון ראוי שיצא מפני הרבה מאד בלשון השער ובאופן שיזכר שכן קצלו עליהם המחכים • והוא אפשר לפרו' השלשן באופן שלא יהיה כנגד הדיון שראוי ומחוייב לפי • וכל שכן אם הפירוש הוא כנגד הדיון הוא לזכות בעל השער דאיכא חרתי לגריעותא האי שהוא כנגד הדיון ועוד דקיימא לן יד בעל השער על החתומה • והוא כן בנדון שלפנינו אם כאלו שפי' בחיי וצומתא רולי' לומר בחיי הבעל כל זמן שהאשה חרתי' לגבות כחובתה חפי' קודם גירוטי' הוא כנגד הדיון דכחצו' לא כיתחא ליגבות מחייס • וזכות ה' קשה שהיא בעלת השער ומיין לכו לפי כן שאם כוח המחכי' בן היתה יותר מוצי' היה להם לכתוב והראוי אם כן לפי הלשון ומכסים עם הדיון שפירוש לכשתתברס או תחללונתו מחיי הדינם ה"ה שנוטלת כתובתה כשתחלוף אף ימות הדינם וכבר כתב הרמ"ש שחצו' (כלל ה"א דין י"ג) על הכותבין צעיר שירד מלוח מעלמו לנכסי כתב צלל שהוא ציט דין וזלי הכרחה כולי' דלוח כל כתיבה ואין לו לירד אלא צבח ציט דין דיש להשתדל לפי התנאי שלא יהיה כנגד הדיון אף על פי שפני הכרתי' הוא תנאי מפורסם • וכן כתי' צומתא שטובים לכתוב צעירות צין דרייטי' צין דרייטי' ח"ה כמו שהאריך הוא ז"ל באותו השערה וכל שכן בנדון שלפנינו שאין התנאי מפוי' כל כך • גם מלד התנאי שהתנאי שאם יפטר הוא צהיה צין צורע צין צלל זרע שתטול היא כו' איני רואה ללחיה קום זכות דפשיטי' שלא עלה על דעת הבעל שאם תשאר זקוקי' ליצט שתנו' היא כתובתה שהרי באותה העת כבר היה לו זרע והוא צת כפואת ולא עלה על דעתם שימות בחייו צפוי' פנים וזרואי' לא היתה כוחו כי אם על הזרע שהיה' לו מנאשתו זאת ועליו התנאי צמי' צין צורע צין צלל זרע לא על זרעו שהיה לו כבר שאם כן יותר היה להם לפרו' דצרייה ובהתני' צפי' שאפי' אם תשאר זקוקה שתטול כתיבתה וכיון שלא התני' כן אין לה קום זכות מלד שער הכתובה וזה צבור • החלק הו' זיכרון דין המירדת וחלקה צנכסים הם מדין הגמרא הן מדין התקנ' • דיון המורד' רבו סצרו' הפוסקים והכני' צה לזכרם דרך כלל למען יתצור הראוי לתפוס לענין מעשה המירדת רולי' לומר האומרת מליס עלי' כי הוא הנושא שלפנינו שחלקו הטובקי' ציטי' לצ' כחות גדולות • כת אחת מהם אומרת שהדין הראוי לדון זה הוא הדיון המוזכר צה בגמרא ואין לזוז ימין ושאלל' לדון צה דין אחר כללי' כת אחת אומרת' שדין האומר מליס עלי' הוא כפי דין תקנת הגאון' היא באומר מליס עלי' דאף הר"ף ז"ל • ודקדקתי בדצרי' לומר כי תקנת הגאון' היא באומר מליס עלי' דאף על גב דכלל הפוסקים כשהוכירו תקנת הגאון' כתצו צה לשון מורדת הרב צעל העניור כתצו צפירוש צסם הגאונים דתקנתם לא' היתה' כי אם באומר מליס עלי' אזל המורדת רולי' ומה שפירש צה ליה ומלערכא ליה דייקא דין המפורסם בגמרא ולא תקנו הגאונים צה כללי' • גם כי השכל יחייב כן דצחומרת צעיי' ליה וילעברא ליה איך היו הגאונים מתקנין לבוף לגרס כיון שהיא חיה תוצעת גרוסין ומה שהזכירו הפוסקים צחצחוריה צסס מורדת' כראה לעניות דעתי' לומר קסם היא רולה לומר האומרת מליס עלי' כקראה מורדת דלכתיה דרצו זציד זרואי' אומרת מליס עלי' בדפרשי' ורצו הפוסקים לקצת הבח כמפורס' דצרי' המפורסם ז"ל ועם כל זה ההכר צה בגמרא פעמים שלש מורה כראה שהאומרת מליס עלי' כקראה מורדת •

עוד: חלקו כל כת וכת מאלה פעם אחרת כי האומרים שראוי לדון על פי הגמרא חלקו לצ' כחות הן צפסק הדיון לענין איסור רכ"ו צענין כפייה על הגב הן צפסק הדיון לענין דררח דמומנא רולה לומר החלק שתטול מכתובתה או כדוכייתא צענין כפייה על הגב יש מהם שכתצו שהאומר מליס עלי' כופין אותו לגרס מיד מדין התלמוד * והם הרמז"ס כאש' כת' צחצחו הגדול וצעל מניד מעסקה פי' י"ד האריך לצאר סצרתו יעיוון מעס כי אין לירך להאריך • גם רצ"ס הו' ומצרתו זאת כופין מדין התלמוד כאשר כתב הרמ"ש צפסקו שכייה כאחד חלה הרצנים הם מנחת הסצרת וגם יש מן הנופרי' שהצינו כן מדצרי רשי' אזל שאר כל הפוסקים הראשונים והאחרונים הן יאוחס שפסקו דין באומר מליס עלי' ע"פ הגמרא הן מאוחס שפסקו צה הדיון על פי התקנה כלס אמרו מדין התלמוד אין כופין זצור ומרצו רליות כנגד הכותב כן כאשר הוא מוצר צחורק צחופפות פרק אף על פי צסס רצינו חס וגם כל צעלי' המדורסין קס • גם צענין המומן חלקו צדין האומר מליס עלי' כפי דין הגמרא וסצרת הפוסקים צפי' מניד מעסקה פי' התי' גם צחוס' פי' אע"פ ואין לי להאריך יעיינו מעס •

האמנם דרך כלל ידוע כי היוחר זכות שיש לאשה האומר מליס עלי' הוא שתטול כל צלחותיה הקיימין ומכסי' לאן צרל צין תפסק אותם צין לא תפסקה וכל שכן צלחות נכסי' מלוב וזה לדעת היותר מהפך צחובתה כי לדעת רבים אין לה ומצלות נכסי' לאן צרל כי אם מה שתפסקה אזל מונה צציד הבעל אין לה כלל •

גם יש מי שכתב שאין לה כלל ומצלות נכסי' לאן צרל חפיו תפסי' אותם ודוקא צלחות נכסי' מלוב הוא שיש לה ואחר י"צ חרש מנגרסה אם ירלה וצחוך י"צ חרש אין לה ממונות כו' חלה הם כלל צצרות הפוסקים על פי דין הגמרא • גם הפוסקים כפי התקנה חלקו לצ' כחות כתי' חתי' מהם סוצרת שכל דיני' האומר מליס עלי' ראוי לרובם כפי התקנה הן לענין כפיית חס הן לענין המומן ומה הרעה הם כל הגאונים והר"ף וצעל העניור ואחרים ודעתם ז"ל דאף על גב דמדין התלמוד אין לבוף לגרס צעענת מליס עלי' עם כל זה עשוי' דלא חללנה צנות ישראל לתרצות רעה כראה צעיי' תורחת לתקן כך וכת אחת מהם סוצרת שדוקא צענין המומן ראוי לדון על פי התקנה האומנם לענין האיסור חיו סצרון על פי התקנה לבוף לגרס צבג מעושה ומעט שחללנה צנות ישראל לתרצות רעה ומלצרות מעמרים • ועליו הסצרת הואלם הם מעמרים ומראש ז"ל כאשר

אין מליחין מחמת ידה הנכסים והיו צרופתה לערצון כדוכייתא דלע"ג דנאמר דסוף דתפסק אחר מיתה הרי הם כאלו היו צרופת הדיב והתפיסה חיה כלום עם כל זה אף מוליחין מידה דכאן נמלחו וכאן היו כיון שפירוחיהם על היצמה וגם אם ממה יורשיה כוחלי' חלק צרלם וכל זה צלי הבעה לדיון מורדת • גם לדעת רש"י והרמב"ן דקצירא ליה דהיצמה אוכלת חלי פירות נכסי' לאן צרל ויורשיה יורשים כשתמות אם כן אין מוליחין מחמת ידה החלי' נכסי' לאן צרל אזל כל המומר והנכסים על חלי' נכסי' לאן צרל ולדעת הרמז"ס המומר על כל נכסי' לאן צרל צוראי' מוליחין מידה וכותבין ציד הדינם כיון שעיניק כחובת' ותחוקפת הם חוב שיש ליצמה על הדינם צעדין לא הגיע זמן צצירתו וחלי' לא יגיע ואין לה צפירוחיה קום רשות גם אם חמות הם ליורשי' הבעל ונכסי' לאן צרל הנפארים צידה חיה יכולה למכור ולתת צהם כלל כי אינם צידה כי אם לערצות כחובתה לא מותרת צציה כי לא הגיע זמן צציה כ"ז שלא חללי' כאשר נצחאר • וכבר כתבתי למעלה דמדין תקנת מורדת מהגאונים יש לי לומר לבקוף דראוי לתת ליצמה כל נכסי' לאן צרל • ויכולה למכור צהם כאשר יתחאר • החלק התי' צצירא אם יש זכות לאלמנה צענין פרעון כחובתה קודם חיליה מפאת לוחת הבעל או לא • כראה נעביית דעתי שאין כח צלוחת לזכות לאלמנ' זכות מקפיק לפרעון כל כחובתה וציאורו הו' ככה • נכח עתה וקנבל להקדמה מוטלמת שאם היה כתוב צלוחת צפירוש שיתנו הלמד לאלמנה לכחובתה חפי' אם היצם ירלה ליצם והיא לא תרלה אלא לחלוף שהדין עמה כי לדעתי אף צה יש לדון כיון שלא ליה צלשון מחמת כי אם צלשון פרעון כחובתה וכחובתה לא יתחיי' ליגבות מחייס דיינם והוא כן אף פרעון הכחובת דיו כחובתה עלמה ויד הדינם עליו כעל הכחובת עלמה ועוד צפי' מילין אזל להיות כבר הארמתי והעמרתה את עליו יותר מדתי טריי' מקבל עלי' את הדיון אם ככה היה כתוב צלוחת • ואומנם עתה שלא נכתב כן ארצו' מה אוכל לדבר ומלי' זה לר אוכל • זכות את האלמנה • וזה כי מלשון הלוואה מוכח צדדי' שלא ליה לתת הלמד לאשתו וזלתי כשלא ירלו האיחיס ליצם שרלה לקנסם צה כמו שקנסם צחקרש הנכסים האם ירלו ליצם לא ליה לתת לה זכות שהרי סדור דצרי' ככה הוא ראשונה ליה שלא ירלה ליצם לאשתו מעכשו היה עושה אותו קרש • עוד ליה שאם לא ייצם לא ירלה ליצם לאשתו מעכשו היה עושה אותו קרש • עוד ליה שאם לא ייצם קום אחר חומר שיתנו להם צחורת יורשה כו' ומיד כתוב עוד ליה שכל הלמד כו' ומשוע ודתי דרדוקא ליה לתת לה הלמד על התנאי הנזכר למעלה אם לא ירלו אחיו ליצם האם ירלו לא • מה תאמר לא כיון שצחקרש הלוואה של מעלה פי' צפי' התנאי אם לא ירלו ליצם אחיו וכו' וכאן לא פי' דבר כראה שחלק זה מהלוחה הוא צססם צלל קום תנאי כלל וחפיו' אם הם ירלו ליצם והיא לא תרלה ח' אפשר לומר כן דצרי' הלמד מעכשו הוא ואם לא פי' צפי' גמור דלימנא מקום כיסופא דלחתיה אזל השכל יחייב כי מה שרלה לה הלמד כו' הוא על תנאי הנזכר למעלה צמוקף והכי הוא כאלו פי' דצרי' צפי' צבור שאיך יעלה על הצב לומר שהיה עוקר יורשת החורה מלחיו אם לא ירלו ליצם ולאלמנה היה נותן מה שאין לה מן הדיון שהוא כחצו' אף אם היצום יתעצב לקצתה שחיסם ירלה ליצם והיא הרלה לחלוף דצרי' כזה אין הדעת סוצלתו עוד ח' אומר שאפילו אם כאלו שחלקו חס מהלוואה הוא צלי תנאי עם כל זה אין זכות לאלמנה מחמתו הלשון כי אם כשימכר הלמד צידה ויהיה צצרותה לערצות ולעצור כחובתה לא לשפירע כחובתה מיד מחמתו הלמד • וזה שלשון הלוחה הוא • עוד ליה שכל הלמד כו' ימכר לאשתו לכחובתה וכיון שזמן הדיון אין ליצמה לגבות כחובתה צחיי הדינם כחבר למעלה גם הדיון הוא שיהיו הנכסי' ציד הדינם ולא ציד היצום' וכאן לא ליה צלשון פרעון כחובתה כי אם צלשון מקפיק הלמד לאשתו לכחובתה משוע שחול לא ליה רק שהלמד ימכר ציד אשתו מעתה ויהי' ציד' ליגבות כחובתה לזמן הגציי' • ולפי זה אף אם לא מכל להלוואה הלמד מיד הילמני' נכח זאת הילחי' עם כל זה אין לה עליו כי אם ערצות ושעצור כחובתה לא שתוכל לגבות למכור כלל ממונו כדי לפרע כחובתה כי אין לה כל כך זכות • עוד ח' אומר שאפילו אם היה כתוב צפי' וצלי קום תנאי צלוחת שהלמד הזה יתנו לאלמנה לפרעון כחובתה מיד אין לה זכות מנח ומל צעל הן משלתי' ח' לה קום מוליחין הכל מידה מדי' ולפחות נכסי' הבעל צססם צידה מוליחין כי נכסי' כדוכייתא הקיימי' ציי' גם הלמד שכל זה עולה קצוי' כל כדוכייתא' צקרוצ כעשוע אשר לבקף לבקף ואשר לכלי' לכלי' אם ימלא דורש לשון הריוט ומלשון שער הלוואה יכה לאלמנה צהם ויאמר כי הנפטר ז"ל צקי צדיי' היה וידע שאם אלמנתו לא חרתי' להחיסם שהדין היה שתטול נכסי' כדוכייתא הקיימיס כיון שהיו צידה לדעת רוב הפוסקים ולא יותר אם לא מדין התקנ' ולמען חלך צדיך עוצים כראה צעיי' שתטול כל כדוכייתא צלי שתלטרך צה לצל לצית דין • גם שחשש כי חולי' צצית דין לא יפסקו הדיון ע"פ התקנ' • ולכן ליה לתת לה הלמד שטובה כל כך כמו מה שהצי' האלמנ' צמוון צקירוצ וכל נכסי' כדוכייתא כבר היו ציד' קיימיס אם ימלא מי שיאמר צה ח' לא לחוש כיון שלצקוף מדין מורדת יש לי לוי' שיש לה כן • והוא כן מ"ל שחוכה צו מדין מורדת או מלשון הלוואה או מדין שתיסן • אזל לומר שחוכה צכל הנכסים צצדיה עם הלמד מכת הלוואה ח' אפשר צססם פנים • והוא כן מוליחין מידה כל נכסי' צעלה הקיימי' לשפוח ומחיסם ליצם • ואף סצרתה דצרי' זר אלל השכל שחומר שרלה לתת לאלמנה ומה שלא היה צידה ולהלוואה מחמת ידה הנכסים שהיו צידה מ"מ כיון דקיימא לן יד צענ' השער על החתומה אין לנו אלא מה שכתוב צו צפי' ולא דצרי' אחר כל שכן דאפשר לומר דרלה לפרוע לה צנעות מה שהכנסה צנעות כחבר כלל הדצרי' שלע"ג כראה שאין ליצמה זכות מכת הלוואה והוא ימלא מלד • עליה זכות עד כדי כדוכייתא הרשות צידה ואיכס לא ימנה צציה מעשוי' החלק סוי' צצירא אם יש זכות לאלמנה לענין פרעון כחובתה מלד שער הכחובת או